

शिवराज्याभिषेक सोहळ्यासाठी महामार्गावर जड वाहनाना बंदी

रायगड, दि. ४ प्रतिनिधी

मुंबई-गोवा महामार्गावर प्रवास करणाऱ्यांसाठी महत्त्वाची बातमी आहे. ५ जून रोजी सायंकाळी ४ ते ६ जून रोजी रात्री १० पर्यंत जड आणि अजवड वाहनाना बंदी असणार आहे. रायगडावर शिवराज्याभिषेक सोहळा २०२५ च्या पार्श्वभूमीवर जिल्हाधिकाारी किशन जावळे यांनी हा निर्णय घेतला आहे. वाहतूक कोंडी टाळण्यासाठी आणि शिवभक्तांचा प्रवास सुखकर होण्यासाठी हे पाऊल उचलण्यात आले आहे. किल्ले रायगडावर ५ आणि ६ जून रोजी शिवराज्याभिषेक सोहळा होणार आहे. हा सोहळ्यासाठी रायगड, पुणे, सातारा, कोल्हापूर, मुंबई यासह राज्यभरातून अनेक ठिकाणाहून लाखो शिवभक्त येणार आहेत. रायगडावर जाण्यासाठी माणगाव-निजामपूर मार्ग पाचाड ते रायगड किल्ला, माणगांव ढालफरफटा मार्ग पाचाड ते रायगड किल्ला आणि महाड नातेखिंड मार्ग पावाड ते रायगड किल्ला हे तीन मार्ग आहेत.

नाशिक

PRGI Reg. No.MHMAR/25/A0219

» गुरुवार, ५ जून २०२५

» वर्ष: १ » अंक: ८

» पाने- ८

» किंमत रु. २ + वितरण खर्च रु. १ एकूण रु. ३

अपाप्रलेख खरीखरी

अति उत्साहाची परिणती

आज बंगळूरुच्या चिन्नास्वामी स्टेडियमवर झालेल्या चेंगराचेंगरीत किमान ११ जणांचा मृत्यू झाल्याची घटना घडलेली आहे. या स्टेडियम मध्ये बसण्याची म्हणजेच आसनाची क्षमता ३३ हजार लोकांची आहे. पण जाणकार असे सांगतात की त्या स्टेडियम मध्ये त्याच्या जवळपास चार-पाच पट म्हणजेच सव्वा लाखापार्यंत जनता आली होती. या जनतेला शिस्त लावण्यासाठी जी यंत्रणा हवी होती. तिचा त्या ठिकाणी पत्ता नव्हता. लोकांच्या झुंडीच्या झुंडी येत होत्या. या सर्व अगडबंब गर्दीला कसे थांबवावे हे पोलिसांना कळत नव्हते. एखाद्या कार्यक्रमाचे नियोजन करताना अपेक्षित गर्दी पेक्षा जास्त गर्दी झाली किंवा वाढली. तर त्याची व्यवस्था तसेच आकस्मिक उद्भवलेल्या संकटाचे निवारण करण्याची क्षमता आणि नियंत्रण ठेवण्याची क्षमता असणे गरजेचे असते. कोणत्याही परिस्थितीत जीवित हानी होऊ नये. हा आपला प्रयत्न असला पाहिजे. पण आजचा हा कार्यक्रम बंगळूरुच्या क्रिकेट संघाने आयपीएल मध्ये जो काल विजय मिळवला त्यासाठी होता. कार्यक्रम सरकारने आयोजित केलेला होता. या कार्यक्रमामस गर्दी होईल हेही सर्वांना ठाऊक होते. आता त्या राज्यातील सर्व शक्तिमान सरकारला हे ठाऊक असताना कार्यक्रमाच्या बंदीबस्तासाठी त्यांनी काय केले. हे सांगणे त्यांचे कर्तव्य आहे. अशा प्रकारच्या कार्यक्रमात चेंगराचेंगरी होणे हा एक स्वाभाविक असा प्रकार आहे. प्रत्येकाला कार्यक्रम बघण्याची घाई असते विजयी झाल्यामुळे उत्साहाचे कारजे उसळून वाहत असतात. नेमक्या अशाच वेळी जीव जाण्याच्या घटना घडत असतात. हे सुद्धा प्रशासनाने लक्षात घ्यायला हवे होते. एकूणच अशा प्रकारचा कार्यक्रम म्हणजे आपल्या राज्याचा गौरव असे समजले जाते. पण या ठिकाणी गौरवा एवजी रवरव नरकासारखे वातावरण निर्माण झाले. तर सामान्य जनतेला कसे वेढीस धरले जाते, याचा हा नमुना आहे. सध्या आपण राजकारणामध्ये एवढे गुंग आहोत की, अशा प्रकारच्या दुर्दैवी दुर्घटना या कानाने ऐकून त्या कानाने फेकून देतो. आजच्या दुर्घटनेचे वर्णन केवळ नियोजनाचा अभाव असे केले पाहिजे. आजकाल एखादा सामना हरणे किंवा जिंकणे यामध्ये एवढी अटीतटीची लढत असते की, त्यामुळे दोन्ही बाजूंकडून जल्लोष साजरा केला जात असतो. उत्साहाचे हे लोण मोठ्यांपासून तळागाळापर्यंत पोहोचले नसते तरच नवल. आता सरकारने कितीही सारवासारव केली. तरी ज्यांचे जीव गेले ते काही परत मिळणार नाहीत. हे सर्व तरुण मुले असतील असा आमचा कायास आहे. जे मरण पावले त्यांच्या आई बापांना किंवा इष्ट जनांना किती यातना होत असतील. तसेच आपल्या या जवळच्या व्यक्तींच्या जीवनात आता काहीतरी नवीन फुलणार्या एवजी असा जीवघेणा प्रकार होत असेल. तर त्याला आपल्याकडे उत्तर नसते. मग प्रश्न असा आहे की आपल्याला अशा प्रकारच्या कार्यक्रमाचे नियोजन करावे लागेल. ही कल्पना कर्नाटक सरकारला नव्हती काय. गेल्या अनेक दिवस क्रिकेटचे सामने होत आहेत. हे सामने इतके मनोरंजक उत्साहवर्धक असतात की, त्याला तोडच नाही. शेवटच्या सामन्यापूर्वी अनेक दिवस या सामन्याचे पडसाद उमटत असतात. मग आता उत्सवावेळी म्हणजेच विजयाच्या सेलिब्रेशनच्या ठिकाणी प्रचंड गर्दी होईल. हा काही संगण्याचा मुद्दा नाही. आधीच कोणत्याही राज्याकडे केंद्राच्या मदतीशिवाय कोणताही भव्य दिव्य कार्यक्रम होऊ शकत नाही. केंद्र सरकारातही काही लाडके आणि काही हाडके अशा प्रकारची राज्ये आहेत. कर्नाटक हे डबल इंजिनचे सरकार नसल्यामुळे हाडके राज्य आहे. या वातावरणामुळे जनतेच्या मनावर विपरीत परिणाम होत असतो. या ठिकाणी एक मुद्दा असाही असू शकतो की, याबाबतीत फक्त सरकारचीच तेवढी जबाबदारी नसते. एक वेळा हे जरी मान्य केले तरी सरकारला हात झटकून मोकळे होता येत नाही. ही सुद्धा खरी गोष्ट आहे. कर्नाटकला तर नाहीच नाही. कारण तिथे सावत्र सरकार आहे. आपण निधन पावलेल्या सर्व मृतांत्यपरा श्रद्धांजली अर्पण करूया! जखमींच्या जखमा लवकरात लवकर बऱ्यावत. अशी कामना करूया!!

Pranav

nagpurpost@gmail.com
Mob.No.9922970023

चंद्रहार पाटील यांचा प्रवेश थांबवून दाखवा संजय शिरसाटांचे उद्धव ठाकरेंना चॅलेंज

पुणे, दि. ४ प्रतिनिधी

ठाकरेंच्या शिवसेनेला मुंबई, कोकण पाटोपाट आता पश्चिम महाराष्ट्रात मोठा धक्का बसण्याची चिन्हे आहेत. ठाकरेंच्या शिवसेनेतून सांगली लोकसभा निवडणूक लढलेले चंद्रहार पाटील हे ‘जय महाराष्ट्र’ करण्याच्या तयारीत आहेत. सोमवारी चंद्रहार पाटील हे शिंदेंच्या शिवसेनेत प्रवेश करणार आहेत, अशी माहिती मंत्री संजय शिरसाट यांनी दिली आहे. तसेच, हा प्रवेश थांबवून दाखवा, असे आव्हान मंत्री शिरसाट यांनी दिले आहे.

सांगली लोकसभा निवडणूक ठाकरेंच्या शिवसेनेने अजनाक चंद्रहार पाटील यांच्या नावाची घोषणा केली. यामुळे काँग्रेसकडून इच्छुक असलेल्या विशाल पाटील यांची कोंडी झाली.

विशाल पाटील, विश्वजित कदम आणि काँग्रेसच्या नेत्यांनी वाडसेना (ठाकरे गट) पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्याकडे चंद्रहार पाटील यांची उमेदवारी मागे घेण्यासाठी विनंती करण्यात आली. पण, खासदार संजय राजत हे चंद्रहार पाटील यांच्यासाठी आग्रही राहिले आणि विशाल पाटील यांनी महाविषय आघाडीत बंड केले. विशाल पाटील यांनी अपक्ष अर्ज दाखल केला. यानंतर सांगलीत तिग्री लढत झालेली पाहायला मिळाली. विशाल पाटील, चंद्रहार

नेते राहुल गांधी यांना फटकारले. तसेच भारतीय सैन्यावर केलेल्या कथित टिप्पणीबद्दलच्या मानहानीच्या दिलासा शण्यास नकार दिला.

मागील आवडड्यात राहुल गांधी यांनी मानहानी तक्रार प्रकर्णी दाखल केलेल्या याचिकेवर एकल खंडपीठाचे न्यायमूर्ती सुभाष विद्यार्थी यांच्यासमोर सुनावणी झाली. “नि:संशयपणे, भारतीय

पाटील आणि भाजपचे माजी खासदार संजय पाटील, अशी लढत झाली. यात विशाल पाटील यांचा विजय झाला. एकठेच नाहीतर चंद्रहार पाटील यांचे डिपॉझिटही जप्त झाले. चंद्रहार पाटील यांना ६०,८६० मते मिळाली. पण, ज्या चंद्रहार पाटील यांच्यासाठी उद्धव ठाकरे आणि संजय राजत यांनी काँग्रेससोबत विटुष्ट घेतले त्यांनीच पक्षाला राम राम ठोकण्याचा निर्णय घेतला आहे. चंद्रहार पाटील हे सोमवारी अर्थात ९ जूनला शिंदेंच्या शिवसेनेत प्रवेश करणार आहेत. हिंमत असेल तर थांबवून दाखवा, असे आव्हान मंत्री संजय शिरसाट यांनी महाविषय आघाडीत बंड केले. विशाल पाटील यांनी अपक्ष अर्ज दाखल केला. यानंतर सांगलीत तिग्री लढत झालेली पाहायला मिळाली. विशाल पाटील, चंद्रहार

संविधानाचे कलम १९(१)(अ) भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याची हमी देते, हे स्वातंत्र्य वाजवी निर्बंधांच्या अधीन आहे आणि त्यात कोणत्याही व्यक्तीसाठी बदनामीकारक किंवा भारतीय सैन्यासाठी बदनामीकारक विधाने करण्याचे स्वातंत्र्य समाविष्ट नाही, असे स्पष्ट करत न्यायमूर्ती सुभाष विद्यार्थी यांनी राहुल गांधींची मानहानीच्या खटल्यातील समस्य आदेशाला रद्द करण्याची मागणी फेटाळली.

ऑपरेशन सिंदूरवर विशेष अधिवेशन नाही संसदेचे पावसाळी अधिवेशन 21 जुलैपासून

नवी दिल्ली, दि. ४ वृत्तसंस्था

संसदेचे पावसाळी अधिवेशन येत्या २१ जुलैपासून सुरू होईल. केंद्रीय संसदीय कामकाज मंत्री किरेन रिजिजू यांनी बुधवारी याची घोषणा केली. त्यांनी सांगितले की, अधिवेशन २१ जुलै ते १२ ऑगस्ट चालेल. मिळालेल्या माहितीनुसार, सरकारने या अधिवेशनात ऑपरेशन सिंदूरवर चर्चा करण्यासही सहमती दर्शविली आहे.

रिजिजू म्हणाले की, अधिवेशनादरम्यान ऑपरेशन सिंदूरवर चर्चा केली जाईल. प्रत्येक अधिवेशन विशेष आहे आणि आम्ही ऑपरेशन सिंदूरसह सर्व मुद्द्यांवर चर्चा करू. सरकारला सोबत घेऊन चालायचे आहे. आम्ही विरोधकांशी याबाबत चर्चा केली, अशा आहे की, या बाबतीत सर्वजण एकसारखी भूमिका घेतील. पावसाळी अधिवेशनात नियमांनुसार सर्व मुद्द्यांवर चर्चा केली जाईल. एकीकडे विरोधक सतत सरकारकडे ऑपरेशन सिंदूरवर विशेष अधिवेशन बोलावण्याची मागणी करत होते. मंगळवारी १६ विरोधी यासाठी पंतप्रधान मोदींना पत्रही लिहिले होते. पण, आता सरकारने पावसाळी अधिवेशनाची तारीख जाहीर केली आहे. म्हणजेच, विरोधकांच्या सततच्या मागणीनंतरही ऑपरेशन सिंदूरवर कोणतेही विशेष अधिवेशन होणार नाही. जो काही चर्चा होईल, ती सर्व पावसाळी अधिवेशनातच होईल.

ढाका, दि. ४ वृत्तसंस्था

बांगलादेशने नवीन चलनी नोटा अनावरण केल्या. त्यांच्या चलनी नोटांवर रुबीबुर रहमान यांची प्रतिमा होती. पण आता याजगी प्रसिद्ध कलाकॄती आणि मंदिरांच्या प्रतिमा छापल्या आहेत. १९७१ मध्ये देशाची स्थापना झाल्यापासून बांगलादेशचे पहिले राष्ट्रपती सर्व नोटांवर चित्रित आहेत. बांगलादेशातील १८ व्या शतकातील क्रांताजेवरी मंदिराची प्रतिमा बांगलादेशच्या २० टकाच्या चलनी नोटेवर छापली जाणार आहे. या मंदिरावर २०१५ मध्ये बॉम्ब हल्ला झाला होता. या मंदिराचा समृद्ध इतिहास आहे.

मराठी महाराष्ट्राचा बुलंद आवाज

महाराष्ट्र

» गुरुवार, ५ जून २०२५

» वर्ष: १ » अंक: ८

» पाने- ८

» किंमत रु. २ + वितरण खर्च रु. १ एकूण रु. ३

चेंगराचेंगरीत 11 जण ठार

बेंगळूरु, दि. ४ वृत्तसंस्था

रॉयल चॅलेंजर्स बेंगळूरूने मंगळवारी झालेल्या आयपीएलच्या थराक अंतिम सामन्यात पंजाब किंग्जचा ६ धावांनी पराभव करून इतिहास रचला. दरम्यान, आरसीबी संघाच्या विजयी मिरवणुकीला बुधवारी चेंगराचेंगरीचे गालबोट लागले. गुरुवारी बेंगळूरूमधील चिन्नास्वामी स्टेडियममध्ये होणाऱ्या आरसीबीच्या विजयी मिरवणुकीच्याआधी स्टेडियम बाहेर चाहत्यांची मोठी गर्दी जमली होती. ही गर्दी नियंत्रणाबाहेर गेली आणि चेंगराचेंगरी झाली. या चेंगराचेंगरीत ११ जणांचा मृत्यू झाल्याची भीती व्यक्त करण्यात आली आहे. तर ५० हून अधिक जण जखमी झाले आहेत.

गुरुवारी आयपीएल २०२५ चॅम्पियन रॉयल चॅलेंजर्स बेंगळूरूच्या विजयाचा आनंद साजरा करण्यासाठी बंगळूरूमधील एम. चिन्नास्वामी स्टेडियमबाहेर मोठ्या संख्येने चाहते जमले होते. यादरम्यान स्टेडियम बाहेर चेंगराचेंगरी झाली. काहींनी

आरसीबीच्या विजयी मिरवणुकीच्या आधी स्टेडियमबाहेर गर्दीमुळे चेंगराचेंगरी

झाडांवरून आणि संरक्षक भिंतीवरून आत जाण्याचा प्रयत्न केला. यादरम्यान चेंगराचेंगरी झाली. यात ११ जणांचा मृत्यू झाला. तर ५० हून जण जखमी झाले आहेत. यात एका सहा वर्षांच्या मुलीचा समावेश आहे. मृतांचा आकडा वाढण्याची शक्यता आहे.

तब्बल १८ वर्षीनंतर रॉयल चॅलेंजर्स बेंगळूरूने आयपीएलचे जेतेपद पटकावल्याने संघाचे समर्थक उत्साह संचारला आहे. चाहत्यांसोबत विजयाचं सेलिब्रेशन करण्यासाठी आरसीबीचा संघ बुधवारी संध्याकाळी बेंगळूरूतील एम. चिन्नास्वामी स्टेडियम येथे येणार होता. गेट नंबर तीन येथे गर्दी नियंत्रणाबाहेर

गेली आणि चेंगराचेंगरीची परिस्थिती निर्माण झाली.

आरसीबी विजयी फेडची एक झलक पाहण्यासाठी अनेकजण झाडावर चढताना आणि फोडावर बसलेले दिसून आले. दरम्यान, मोठ्या गर्दी होण्याच्या शक्यतेने सुरक्षेच्या कारणास्तव कर्नाटक सरकारने आधीच विधान सौधा ते चिन्नास्वामी स्टेडियमपर्यंतची खुल्या बसमधून काढण्यात येणारी विजय फेडरद्द केली होती. स्टेडियमबाहेर चाहत्यांची मोठी गर्दी झाली होती. यादरम्यान, हलका पाऊसही सुरू झाला. पावसामुळे लोक इकडे तिकडे धावू लागले. त्यानंतर चिन्नास्वामी स्टेडियमच्या मुख्य प्रवेशद्वाराजवळ चेंगराचेंगरी झाली. गर्दी नियंत्रणाबाहेर गेल्याने स्टेडियमबाहेर गोंधळ उडाला. गर्दी नियंत्रणात आणण्यासाठी पोलिसांना सौम्य बळाचा वापर करावा लागला. कर्नाटकचे उपमुख्यमंत्री डीके शिवकुमार यांनी, गर्दी नियंत्रणाबाहेर गेल्याने गोंधळ उडाल्याचे म्हटले आहे. "मोठी गर्दी झाल्याबद्दल मी माफी मागतो." आम्ही ५ हजारांहून अधिक कर्मचाऱ्यांची व्यवस्था केली आहे. ही तस्मणीची उत्साही गर्दी असून आम्ही त्यांच्यावर लाठीमार करू शकत नाही, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

सुधाकर बडगुजरांची पक्षातून हकालपट्टी

नाशिक, दि. ४ प्रतिनिधी

ठाकरेंच्या शिवसेनेचे उपनेते सुधाकर बडगुजर यांची पक्षातून हकालपट्टी करण्यात आली आहे. खासदार संजय राजत यांनी केलेल्या एका फोनवरून हा निर्णय जाहीर करण्यात आला. ठाकरे गटाकडून आज बुधवारी पत्रकार परिषद आयोजित करण्यात आली होती. ही पत्रकार परिषद सुरू असताना नाशिकमधील पक्षाचे माजी जिल्हाप्रमुख

दत्ता गायकवाड यांना उद्धव ठाकरे यांचा फोन आला. त्यांना संजय राजत यांनीही फोन केला. यानंतर सुधाकर बडगुजर यांची पक्षातून हकालपट्टी केल्याचे सांगण्यात आले. त्यांच्यावर पक्षविरोधी कारवाई केल्याचा आरोप ठेवण्यात आला आहे.

सुधाकर बडगुजर यांनी नाशिक दौऱ्यादरम्यान मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची सोमवारी (दि. २) भेट घेतली होती. यामुळे राजकीय वर्तुळात चर्चेला उधण आले. विशेष म्हणजे ठाकरे गटाचे खासदार संजय राजत हे नाशिकमध्ये असताना बडगुजर यांनी ही भेट घेतली होती.

बडगुजर यांच्या शिवसेनेतून हकालपट्टीच्या मुद्यावर भाजप नेते तथा मंत्री गिरीश महाजन यांनी प्रतिक्रिया दिली आहे. "अनेक लोक आणि पदाधिकारी असे म्हणतात, त्यांचा पक्ष सोडला. संजय राजत यांचे कर्तृत्व काय आहे हे सांगते. ? बोलण्यापलीकडे काय आहे..बडगुजर नाही तर अनेक कार्यकर्ते त्यांच्या पक्षात नाराज आहेत," असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००७ पासून सलग नाराज आहेत, "असे गिरीश महाजन यांनी म्हटले आहे. संजय राजत यांचे अत्यंत निकटवर्तीय म्हणून सुधाकर बडगुजर यांची ओळख आहे. विधानसभा निवडणुकीत नाशिक पश्चिम मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे ते अधिकृत उमेदवार होते. सभागृह नेते, विरोधी पक्षनेता, स्थायी समिती सदस्य, २००

या वर्षी जागतिक पर्यावरण दिनाची संकल्पना "प्लास्टिक प्रदूषणाशी लढा" अशी आहे. त्या दृष्टीने आपण करीत असलेला हानिकारक प्लास्टिक वस्तूंचा वापर प्रामुख्याने थांबवणे आणि त्यावर कडक स्वरूपाचे बंधने आणणे हे अतिशय महत्वाचे आहे. आपण सर्वच नागरिकांनी याचा गंभीरपणे विचार करणे आवश्यक आहे.

आपल्याला स्वस्त निरोगी आणि प्रदूषणमुक्त आयुष्य जगायचे असेल तर आजूबाजूचे पर्यावरण नेहमी स्वच्छ असणे आणि स्वच्छ ठेवणे आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने दरवर्षी प्रयत्न केले जातात.शासकिय/प्रशासकीय पातळीवर दिवस साजरा होतोच . एक प्रश्न सतत मनात येतोच, की असे दिवस साजरे करून पर्यावरणाचा संवर्धन होणार आहे का ?

५ जून हा दिवस "जागतिक पर्यावरण दिवस" म्हणून साजरा केला जातो .तो पर्यावरण संवर्धनासाठी जागरूकता निर्माण करून, समस्या जाणून घेवून पर्यावरणाची गुणवत्ता वाढावी म्हणून पोषक वातावरण निर्माण करणे हाच पर्यावरण दिन/दिवस साजरा करण्या मागचा प्रमुख हेतु आहे. पर्यावरणाचा न्हास का होतो? पर्यावरणाचे संतुलन का बिघडते ह्याला आपण किती जबाबदार आहोत? निसर्गातील बदल, अनियमितपणा किती कारणीभूत आहे?, ह्याचाही विचार करावा लागेलच. खरं म्हणजे, पर्यावरण आणि प्रदूषण ह्यांचा खूप जवळचा संबंध आहे. अनेकविध प्रकारच्या प्रदूषणामुळे पर्यावरणाचा न्हास प्रामुख्याने होत असतो.म्ग निरुसर्ग निर्मित असो वा मानव निर्मित असो, ह्याचा विचार करणे गरजेचे आहे.निरुसर्ग निर्मित कारणांमुळे होणाऱ्या कारणावर आपण काय करणार? ती एक प्रकारची आपत्तीच असते.पण आपल्या कडून ज्या ज्या कारणांमुळे प्रदूषण निर्मिती होते ती आपण नक्कीच कमी करू शकतो. पर्यावरणाचा समतोल न राहण्याचे प्रदूषण हेच महत्वाचे कारण कसे आहे हे बघू, आणि आपला सर्वसामान्य माणसाचा त्याच्याशी काय संबंध आहे, आपण काय करू शकतो, काय करत नाही. हे पहाणेही उचित ठरेल. तसेच शासकिय/प्रशासकीय पातळीवर काय

प्लास्टिक प्रदूषणाशी लढा

करता येईल, काय होत नाही, तेही बघायला लागेल. पृथ्वीवरील जीवन सुरक्षित ठेवण्यासाठी पर्यावरणाचे रक्षण होणे हे सुद्धा महत्वाचे आहे. हाच या मागील हेतू आहे .पर्यावरणाचा न्हास मुख्यत्वे अनेकप्रकारचे प्रदूषणाने होतो .प्रदूषण कोणत्या कोणत्या मार्गाने कसे कसे होते आणि कोणा मुळे होते यावर नियंत्रण हवे.. वायू प्रदूषण/हवेतून होणारे, ध्वनि प्रदूषण, जलप्रदूषण, जुनी इलेक्ट्रिक उपकरणे, प्लास्टिक कचरा, वातावरणातील बदलाने.निर्मिती होणारे पर्यावरण अर्थातच निरुसर्ग निर्मित प्रदूषण.

प्लास्टिकचा कचरा, जुनी इलेक्ट्रिक उपकरणे फेकून दिली जातात, ते नष्ट होत नसतात, प्लास्टिक पिशव्या वापरावर बंदी येऊनही सर्रास वापर सुरू आहे.आपल्याला तर ते घातक आहे, तसा जनावरांनाही, तो खाऊनही हज्जारो जनावर मृत्यमुखी पडतात.पशुधनातून नष्ट होते. मोठ्या मोठ्या शहरात रस्त्याच्या दुर्तर्पा पडलेले कचऱ्याचे ढीग आपण पहातोच. हा कचरा अनेक दिवस पडल्यामुळे सडून त्यातून विषारी वायूची निर्मिती होते आणि नकळत यातूनच रोगांचा प्रादुर्भाव होतो. याबाबतीतही कडक धोरण अवलंबून कारवाई व्हायला हवी आहे. गेल्या काही दशकांपासून, प्लास्टिक प्रदूषण जगाच्या कानाकोपऱ्यात शिरले आहे, आपण पितो त्या पाण्यात, खाल्लेल्या अन्नात आणि आपल्या शरीरातही ते शिरत आहे. प्लास्टिक प्रदूषण ही एक मोठी चिंता असली तरी, ती आजच्या पर्यावरणीय आव्हानांपैकी एक आहे, ज्यावर काही स्पष्ट उपाय उपलब्ध

आहेत.त्याचा गांभीर्याने विचार व्हायला हवा. दैनंदिन जीवनात आपण भाजीपाला, किराणा वस्तू, दूध, कपडा, कुलफी आईस्क्रीम गाडीवर, पुस्तकाचे दुकानात, प्रवासात प्लास्टिक पिशव्यांचा वापर अगदी सहजपणे करत असतो. मग त्या पिशव्यांची जाडी

किती मायक्रोन ची आहे हे पाहण्याला कोणालाही वेळ नसतो कारण जीवन गतिमान झाले आहे. तसेच फ्रिज मधल्या बाटल्या. प्रवासात आपण घेतो त्या पाण्याचे बॉटल्स हे सर्व वापरतो आणि त्यानंतर ते आदी सहजपणे कचऱ्यात टाकतो. या कचऱ्यापासून विषारी वायू निर्माण होतोच पण अन्ना बरोबरच

त्या पिशव्याही जनावरे खातात आणि दरवर्षी हज्जारो ने पशुधन नष्ट होते. देवस्थान , पर्यटन स्थळे, मोठमोठे हॉस्पिटल्स, यास कारणीभूत ठरतात. अनेक प्रकारच्या प्लास्टीकचे वस्तूंचे विघटन होत नसते. त्यामुळे आपण मोठ्या शहरात बघतो रहस्याच्या बाहेर जे कचरा डेपो असतात तिथे प्रचंड प्रमाणात प्लास्टिकच्या वस्तूंचा खच पडला असतो. तसेच बऱ्याच वेळा पाण्याचे स्रोत असतात त्या ठिकाणी या वस्तू टाकल्या जातात आणि ते पाणी दूषित होते आणि प्रदूषण होते.आपल्या देशामध्ये फार मोठ्या प्रमाणावर प्लास्टिक निर्मिती होत आहे. हज्जारो युनिटमध्ये लाखो लोकांचा रोजगार असतो आणि त्यामुळेच या गोष्टीकडे दुर्लक्ष होते असेही म्हणावे लागेल. आता तर सिंगल प्लास्टिक वापरास बंदी करण्यात आली आहे. प्लास्टिकचे कप, ग्लास, प्लास्टिकचे चमचे, केक कापण्यासाठी वापरात

येणारी सूरि, चॉकलेट आईस्क्रीम साठी वापरण्यात येणाऱ्या कांड्या, सजावटीसाठी वापरण्यात येणारे पॉलीस्ट्रीन, मिठाई साठी वापरण्यात प्लास्टिकचे डबे, 75 मायक्रोन पेक्षा कमी जाडीच्या पिशव्या याचा सर्व वस्तूंचा समावेश आहे. अशा वस्तूंचा बंदी आली असती तरी बऱ्याच प्रमाणात दुर्लक्ष आहे. तेव्हा प्रत्येकाने आपली जबाबदारी म्हणून अशा या घातक प्रदूषणाकडे लक्ष देऊन प्लास्टिकचा वापर बंद करणे आवश्यक आहे शासनाची जेवढी जबाबदारी आहे तेवढीच आपली ही आहे ।आपल्या बेजारपणामुळेच हे

प्रदूषण वाढणार आहे. बऱ्याच ठिकाणी प्लास्टिक कचरा विघटनाच्या यंत्रणा उभारण्यात आलेली आहे परंतु ती पुरेशी नाही. त्यात योग्य प्रमाणात वाढ होणे आवश्यक आहे. प्रसारमाध्यमातून स्वयंसेवी संस्थांकडून शिक्षण संस्थातून याचा प्रसार व्हायला हवा आहे. तसेच प्लॅस्टिकच्या वापरावर कडक बंदी आणायला हवी आहे.

प्लास्टिक पासून होणारे प्रदूषण टाळणे आणि पर्यावरणाचा समतोल राखणे ही काळाची गरज आहे. जागतिक पर्यावरण दिन २०२५ हा ५ जून २०२५ रोजी "प्लास्टिक प्रदूषणाशी लढा" या थीमवर केंद्रित होऊन साजरा केला

जाईल . या वर्षाचा कार्यक्रम प्लास्टिक कचरा निर्मुलनाच्या तातडीच्या गरजेवर लक्ष केंद्रित आहे, ही एक व्यापक पर्यावरणीय समस्या आहे जी जगभरातील मानवी आरोग्यावर परिणाम करते. निसर्गातील अर्थातच वातावरणातील बदलाचा पर्यावरणाचा समतोल ढासळण्यावर मोठा परिणाम होतो. निसर्गातील वाढळ पावसाने हज्जारो वृक्ष कोलमडून, उन्मळून पडतात. आपण शहराचे सुशोभनासाठी, वाहतूक मार्गासाठीही अशीच हज्जारो वृक्षांची कत्तल करतो.एकीकडे वृक्षारोपण कार्यक्रम राबवतो..खूप वर्षांची वाढलेले वृक्ष नष्ट झाल्याने पर्यावरणाचा समतोल ढळतो.आक्सिजनचे प्रमाण कमी होत आहे.प्रत्येकाने एक वृक्ष लावण्याचा, जागवण्याचा संकल्प करायला हवा.सरकारी वृक्षारोपण कार्यक्रमात पारदर्शकता हवी.नाहीतर त्याच त्या जागी दरवर्षी वृक्षारोपण केल्याच्या बातम्या आपण वाचतो. ही परिस्थिती बदलायला हवी. पर्यावरणाचा समतोल ढासळण्याची काही मानव निर्मित, तर काही निरुसर्ग निर्मित कारणे आहेत. अनेक नविन शोधांमुळे जीवनात सुख आले असे म्हटले जाते. अनेक मोठ्या मोठ्या इमारती उभ्या राहिल्या, कारखाने उभे राहिले, परिणामी खूप मोठ्या प्रमाणात वृक्षतोड झाली आणि त्याचाच परिणाम पर्यावरणावर झाला.

मानव निर्मित कारणांनी प्रदूषण वाढून पर्यावरणाचा समतोल ढळत आहे, ती आपली समाज्यांची जबाबदारी आहे.त्याला आपणच पायबंद घालायला हवा.प्रत्येकाने मनावर घेतले तर सहज शक्य आहे.पण तेच होत नाही. अनेक अभियान राबवली जात आहे, जसे प्लास्टिक पिशवी मुक्ती अभियान, स्वच्छता अभियान, अधिक कडकपणे राबवायला हवे. अजून बाजारपेठेत पिशव्या सापडतात, रस्त्यावर थुंकरांचे प्रमाणात कमी होत नाही. प्रदूषण नियंत्रण महामंडळ, गावागावच्या ग्रामपंचायती, नगरपालिका, महानगरपालिका, यांनी तसेच अभियानांची जबाबदारी ज्यांचेवर दिली आहे, त्यांनी आपले कर्तव्य, जबाबदारी आत्मियतेने पार पाडली तर हे सहज शक्य आहे.वेळप्रसंगी दंडात्मक कारवाई करायलाच हवी.ती कोणी करपाडीत हे नक्की करायला हवे.त्यात तू तू मै मै नको. प्रत्येकाने आपल्या आजूबाजूला परिसर स्वच्छ ठेवला आणि वृक्षारोपण करण्याकडे लक्ष दिले वृक्षतोड थांबवली तर पर्यावरणाचा समतोल राखणे अतिशय शक्य आहे आणि एवढीच गोष्ट आपण करायला हवी आहे. यानिमित्ताने आपण ती करावी त्यातच आपल्या समाज्यांचं हीत आहे हे वेगळे सांगायला नको. "येणाऱ्या प्रत्येक दिवशी आपण निसर्गाची काळजी घेतली पाहिजे .आपण सारेच या वसुंधरेचे सेवक आहोत याचे भान ठेवायला हवे.आपण कितीही प्रगती केली तरी निसर्गाची ताकत अफाट आहे.ह्याची प्रचीती येत आहे. आपल्या आयुष्यातील प्रत्येक क्षण, पर्यावरण स्नेही म्हणून जगण्याचा संकल्प करायला हवा. पर्यावरणाचा समतोल राखणे काळाची गरज आहे, याचे भान समाज्यांनीच ठेवायला हवे हे मात्र ह्या निमित्ताने नक्कीच सांगावेसे वाटते. पर्यावरणाचा समतोल राखणे ही सामूहिक जबाबदारी आहे आणि कर्तव्यही आहे. पर्यावरण संवर्धन किंवा संरक्षण हा एक दिवसाचा साजरा करण्याचा कार्यक्रम नसून आपली एक कायमची बांधिलकी आहे.

diilpdeshpande24@gmail.com

अभय योजना वापरून नागरिकांना दिलासा द्यावा : आ. सुहास कांदे

मनमाड । मनमाड नगरपरिषद अंतर्गत मालमत्ता कर थकबाकी मोठ्या प्रमाणात आहे मालमत्ता धारकांच्या आर्थिक अडचण किंवा इतर अनेक कारणांमुळे थकीत मालमत्ता करावर महिन्याला २ टक्के शास्ती लावण्यात येते. यामुळे थकबाकी वसुलीवर विपरीत परिणाम होऊन थकबाकीमध्ये वाढ होत असते त्याकरिता मालमत्ता धारकांना दिलासा मिळावा व मालमत्ता कर वसुली भर पडवी याकरिता नगरपरिषद क्षेत्रातील थकीत मालमत्ता कारावरील शास्ती माफ करून कर वसुली करण्यासाठी नगर विकास विभाग शासन निर्णय अन्वये अभय योजना लागू करण्यात आली आहे त्यामुळे माळमत्ता थकीत करा वरील २% शास्ती माफ करून कर वसुली हेने करिता जिल्हाधिकारी

यांच्याकडे प्रस्ताव पाठवणे आवश्यक असते. मनमाड शहरातील मालमत्ता करात बाकी वरील शास्ती माफ करून मालमत्ता काराची वसुली होण्याकरिता न.पा. स्तरावरून जिल्हाधिकारी यांच्याकडे प्रस्ताव पाठवण्यात यावा अशी सूचना पत्राद्वारे आमदार सुहास कांदे यांनी मनमाड नगर परिषदेचे मुख्याधिकारी यांना केली आहे. १५ एप्रिल २०२५ रोजी आयोजित मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत नगरपरिषद नगरपंचायत क्षेत्रातील मालमत्ता कारावरील शास्ती माफ करण्याच्या अनुषंगाने अध्यदेश काढण्यात आला आहे. यामध्ये नगरपरिषद नगरपंचायत क्षेत्रातील मालमत्ता कारावरील शास्ती माफ करण्यासाठी अभय योजना लागू करण्याचे प्रावधान करण्यात आलेले आहे.

नाईक शिक्षण संस्थेत शिक्षकांसाठी कार्यशाळा, उद्बोधन वर्गाचे आयोजन

नाशिक । येथील क्रांतिवीर वसंतराव नारायणराव नाईक शिक्षण प्रसारक संस्थेत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत शिक्षकांसाठी कार्यशाळेचे आयोजन, नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० अंतर्गत दि. ०१ जून २०२५ रोजी संस्थेच्या मध्यवर्ती सभागृहात करण्यात आले होते.यात गणित विज्ञान व इंग्रजी ह्या विषय शिक्षकांसाठी कार्यशाळा व उद्बोधन वर्गाचे आयोजन करण्यात आले.

कार्यशाळा उद्घाटन प्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष कोंडाजी मामा आव्हाड, सहचिटणीस दिगंबर गिते, विश्वस्त दामोदर मानकर, लक्ष्मणनाना जायभावे संचालक टी.एम डोंगरे, रमेश वाघ, बाळासाहेब धात्रक, सेवक संचालक विवेक गामने, शिक्षणाधिकारी ई.के भाबड, प्राथमिक शिक्षणाधिकारी जयवंत भाबड, अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.चंद्राजे, फार्मसी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.दरेकर उपस्थित होते. माजी प्राचार्य डॉ पी.आर भाबड यांनी इंग्रजी विषय तज्ञ म्हणून कार्यशाळेत मार्गदर्शन केले.तसेच डॉ.शरद बिन्नर, प्रतिभा घुगे, वैशाली रणदिवे यांनीही मार्गदर्शन केले.गणित व विज्ञान विषयासाठी तज्ञ मार्गदर्शक म्हणून किरण

चांदुगुडे, महेन्द्र आढाव, रेवण कांगणे, बाळासाहेब बोर्डके यांनी मार्गदर्शन केले.उद्बोधन वर्गाच्या उद्घाटन प्रसंगी बोलताना कोंडाजी मामा आव्हाड म्हणाले की, शिक्षकांनी आपले ज्ञान अद्ययावत ठेवणे फार महत्वाचे आहे, त्यासाठी शिक्षकांनी सतत ज्ञान मिळवत राहिले पाहिजे व त्याचा आपल्या अध्ययन अध्यापनात उपयोग केला पाहिजे व विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास सुनशीलतेला वाव मिळावा तसेच विद्यार्थ्यांच्या मनन टाटला, असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.संस्थेतील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास जाणून शील्लेला वाव मिळावा तसेच विद्यार्थ्यांच्या मुनन टाटला, असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.संस्थेतील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास जाणून शील्लेला वाव मिळावा तसेच विद्यार्थ्यांच्या मुनन टाटला, असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.संस्थेतील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास जाणून शील्लेला वाव मिळावा तसेच विद्यार्थ्यांच्या मुनन टाटला, असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.

यांनी कार्यशाळा घेण्यामागील उद्देश स्पष्ट केला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन शिक्षणाधिकारी ई. के.भाबड यांनी केले.कार्यशाळेसाठी इंग्रजी व गणित विज्ञान असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.संस्थेतील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास जाणून शील्लेला वाव मिळावा तसेच विद्यार्थ्यांच्या मुनन टाटला, असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.संस्थेतील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास जाणून शील्लेला वाव मिळावा तसेच विद्यार्थ्यांच्या मुनन टाटला, असे दोन उद्बोधन वर्ग ठेवण्यात आले.

➤ महत्त्वाचे

पर्यवेक्षक नंदकुमार न्याहारकर सेवानिवृत्त

पिंपळगाव बसवंत । येथील 'मविप्र' संस्थेच्या माधवराव बोरस्ते विद्यालयाचे उपशिक्षक व जनता माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय सातपूरचे पर्यवेक्षक नंदकुमार न्याहारकर यांचा ३२ वर्षांच्या प्रदीर्घ सेवेनंतर सेवानिवृत्ती सोहळा बोरस्ते विद्यालय ओझर व जनता विद्यालय सातपूर येथे

त्यांना सेवापूर्ती निरोप देण्यात आला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य सोपान वाटपाडे, प्राचार्य प्रमोद कांगुणे होते. व्यासपीठावर उपमुख्याध्यापक धैर्यशील पाटील उपमुख्याध्यापिका कविता शिंदे पर्यवेक्षक दशरथ शिंदे संजय ठाकरे मीना पोर्टीदे उपस्थित होत्या. प्रास्ताविकात शिक्षक नरेंद्र डेरले व प्रशांत महाबळ यांनी पर्यवेक्षक नंदकुमार न्याहारकर यांच्या सेवा संदर्भात माहिती देताना, संस्थेच्या रामेश्वर नैताळे बाणागाव देशमाने जळगाव (गा.) पिंपळद सिन्नर पाटोदा उसवाड देवर्गाव काजीसांगवी मांडवड ओझर सातपूर या विद्यालयात सेवा करण्याची संधी मिळाली. सन २००७ पासून जिल्ह्यातील विविध शाळा महाविद्यालयांचे उपक्रम प्रकल्प शिबिरे चर्चासत्रे कृती कार्यक्रम सोहळयांना प्रसिद्धी देण्यासाठी दैनंदिन अतिरिक्त वेळ देऊन राज्यातील नामांकित वृत्तपत्रात प्रसिद्धी व जाहिरातीचे प्रचंड काम केले. समाज दिनानिमित्त त्यांना प्राचार्य सोपान वाटपाडे यांच्या हस्ते सर्वप्रथम 'मविप्र' संस्थेचा मानाचा 'समाजभूषण' पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्यात आले. याप्रसंगी सोपान वाटपाडे, प्रमोद कांगुणे यांच्या हस्ते सत्कारपूर्वी पर्यवेक्षक नंदकुमार न्याहारकर यांना शाल श्रीफळ सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले.

सौदाणे येथे माजी विद्यार्थी मेळावा उत्साहात ३८ वर्षांनी एकत्र येत आठवणींना उजाळा देत एकमेकांविषयी ऋणानुबंध केले घट्ट

सौदाणे । येथील जनता विद्यालय, सौदाणे या माध्यमिक शाळेतील सन १९८६/८७ मध्ये इयत्ता दहावीला शिक्षण घेतलेल्या माजी विद्यार्थ्यांचा मेळावा कर्मवीर भाऊसाहेब हिरे शैक्षणिक संस्थेच्या सौदाणे येथील जनता विद्यालयाच्या इमारतीच्या आवारात मोठ्या उत्साहात संपन्न झाला.

यावेळी संपन्न झालेल्या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी जनता विद्यालयाचे माजी मुख्याध्यापक ए.व्ही.देवरे होते. तर कार्यक्रमास तत्कालीन शिक्षक वृंद अनुक्रमे श्रीराम पवार, एस.आर.टोके, एस.जी. शेवाळे, एकनाथ देसले, विद्यमान मुख्याध्यापक चव्हाण, शिर्पाई पवार व्यासपीठावर उपस्थित होते. यावेळी संपन्न झालेल्या कार्यक्रमाची सुरुवात सरस्वती पूजनाने करण्यात आली. सरस्वती पूजनानंतर सर्वप्रथम स्वर्गाय माजी विद्यार्थी निवृत्ती रतन पवार माजी सैनिक वाके यांच्यासह इतरही स्वर्गाय माजी विद्यार्थ्यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करण्यात येऊन त्यांच्या कार्यकर्तृत्वाचाही परिचय प्रस्तावनेतून करून देण्यात आला. यावेळी मेळाव्यास तत्कालीन सर्व शिक्षक वृंद व अ ब क या दहावीतील सर्व माजी विद्यार्थी हजर होते. यावेळी सर्व माजी विद्यार्थी यांनी शिक्षक वृंद यांच्या प्रति नतमस्तक होत त्यांना मानवंदना देत कृतज्ञता व्यक्त करून आशीर्वाद घेतले .यावेळी कार्यक्रमास

उपस्थित शिक्षकांनी माजी विद्यार्थ्यांच्या कार्य कौतुकाचे कौतुक केले तर माजी विद्यार्थी यांनी शिक्षकांनीच आम्हाला चांगले घडवले चांगले संस्कार केले म्हणून आज आम्ही समाजामध्ये चांगले नागरिक म्हणून सुजान नागरिक म्हणून जीवन जगत असून याचे सर्व श्रेय आमच्या आई-वडिलांनंतर तुम्हा शिक्षकांचेच आहेत अशी कृतज्ञता आपल्या भाषणामधून व्यक्त केली. सर्व शिक्षकांनी व माजी विद्यार्थ्यांनी आपला ओळख परिचय करून देऊन शाळेसंबंधीत सर्व आठवणींना उजाळा देत

जीवन जगत असताना सुख दुःखाच्या मनमोकळ्या गप्पा आपल्या भाषणामधून मारल्या.एकत्रित स्नेहभोजनाचा आस्वाद घेत सांस्कृतिक कार्यक्रमाद्वारे मनोरंजन करत दैनंदिन ताण-तणावांमधून मुक्त होत सखा भेटींचा आनंद टाटला. अ ब क तिन्ही तुकड्यांमधील माजी विद्यार्थ्यांनी वर्ग भरवून तत्कालीन वर्ग शिक्षक वृंदांनी सदरहू वर्गांमध्ये जाऊन विद्यार्थ्यांचा तास घेतला यावेळी सर्व माजी विद्यार्थ्यांनी गत गतकाळातील इयत्ता दहावीच्या वर्गांमध्ये शिक्षण घेत असल्याचाच

जुन्या आठवणींमुळे माजी विद्यार्थी भारावले

याप्रसंगी आपल्या शाळेतील जुन्या आठवणींच्या अनुभवांना माजी विद्यार्थी अनुक्रमे भरत पवार, पंकज कोचर, अरुण पवार, जगदिश निकम, दत्तु कारवाळ भास्कर पवार, किशोर पवार, भाऊसाहेब पवार, मनिषा जाधव, शोभा देवरे, त्रितेंद्र पगार, प्रमोद बच्छाव, रमेश सोनवणे, दिपक बिल्लोडे, हेरेश्वर बागूल, सुनिता पगारे, पुष्पा पवार ललिता देवरे, संतोष पवार, विजय पिंगळे, शैलेश आहेर, सतीष खैरनार, सुनिल पवार, राजेंद्र पवार, श्याम पवार, सुरेश पवार, किरण अहिरावर, नानासाहेब पवार, सुनिता आहरे, मंजु शर्मा, सुयवंशी, उषा शिंदे, छाया थोरात, मनिषा पवार, रघुनाथ पवार, नानासाहेब पवार, सुनिता पवार, विमल देवरे, मंगल सावंत, देविदास पगार, संगीता पवार, अनिता पवार, उषा पवार आदींनी उजाळा दिला. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी गेल्या एक महिनाभरापासून पंकज कोचर, जगदीश निकम, भास्कर पवार, अरुण पवार, दत्तु कारवाळ, शोभा पवार, किशोर पवार, प्रमोद बच्छाव, सुनिता पगारे, तिलोत्तमा पवार, जयश्री गायकवाड, कमल देवरे आदींनी विशेष परिश्रम घेतले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन अरुण पवारयांनी केले.

भास होत होता हेच यश व आनंद या माजी विद्यार्थी मेळाव्याने विद्यार्थ्यांनी मिळवले. गतकाळातील आपल्या वर्गातील आठवणींना उजाळा देऊन कृतकृत्य झाल्याची भावना सर्व विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर उमटली होती.

एस जी शेवाळे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणामधून स्वतःचा सुखी संसार करत असतानाच समाजप्राप्ती असलेले ऋणही आपण वेळोवेळी सामाजिक उपक्रम राबवून फेडत असल्याचे बघून आम्हा शिक्षकांना धन्य झाल्याची भावना .वेळोवेळी मनात दाटून येते असे म्हणाले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी सर्वच माजी विद्यार्थी गेल्या पंधरा दिवसापासून झटत होते. यावेळी कार्यक्रमस जिल्हाच्या कानाकोपऱ्यातून माजी विद्यार्थी उपस्थित होते.

सदर मेळाव्यामध्ये माजी विद्यार्थ्यांकडून शिक्षकांचा गौरव करून शाळेस भेटवस्तू देण्यात आल्यात. तसेच वृक्षारोपणासाठी वृक्ष भेट देत पर्यावरण संरक्षणासाठीचा संदेशही समाजाला या मेळाव्याच्या निमित्ताने माजी विद्यार्थ्यांनी दिला. तसेच कार्यक्रमास उपस्थित माजी सैनिकांचा व व तत्कालीन इयत्ता दहावीमध्ये प्रथम आलेल्या माजी विद्यार्थ्यांचा ही सर्वोच्च भावना वतीने शाब्बास गुरूजी पुस्तक भेट देऊन गौरव करण्यात आला .पुढील वर्षाच्याचाही माजी विद्यार्थी मिळाव्याचे नियोजन करून कार्यक्रम संचालन करून विवश होऊन कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

अपूर्ण कामाचे लाटले तब्बल ४ कोटी ७४ लाख

नाशिक । संपूर्ण राज्यात सध्या 'लाडक्या' ठेकेदारांचा बोलबाला असून जिल्हा रुग्णालयात देखील एका 'लाडक्या' ठेकेदाराने शासनाच्या डोळ्यात अक्षरशः धुळफेक चालवली आहे. ठेकेदाराच्या मनमानी कारभारामुळे सिव्हिल हॉस्पिटल मध्ये सुरू असलेले शस्त्रक्रियागृहाच्या आधुनिकीकरणाचे आणि आधुनिक प्रसूतीगृहाचे काम वादाच्या भोवऱ्यात सापडले आहे. सदरचे काम मोठ्या प्रमाणावर प्रलंबित असताना ठेकेदाराशी संगमन करत तब्बल ४ कोटी ४७ लाख ३० हजार रुपयांचे देयक लाटल्याची धक्कादायक माहिती उघडकीस आली आहे.

जानेवारी महिन्यात सुरू झालेले काम ४५ दिवसात पूर्ण करण्याची मुदत असताना सिव्हिल सर्जन यांचा वरदहस्त लाभल्याने तब्बल ५ महिने उलटूनही काम पूर्ण न केल्याने ठेकेदाराच्या कार्यपद्धतीवर संशय व्यक्त केले जात आहे. दरम्यान काम झालेले नसतानाही इतक्या मोठ्या रकमेचे देयक लाटल्याने सिव्हिल सर्जन यांच्या भूमिकेवर देखील व्यक्त केला जात असून यामुळे काही आर्थिक तडजोडी आहेत का? असाही संशय व्यक्त केला जात आहे.

नाशिक जिल्हा नियोजन समितीकडून २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरिता जिल्ह्यातील रुग्णालयाचे बांधकाम विस्तारीकरण,देखभाल

जिल्हा शासकीय रुग्णालयातील धक्कादायक प्रकार । सिव्हिल सर्जन शिंदे यांची भूमिका संशयास्पद

दुरुस्ती, फायर ब्रिगेड यंत्रणा खरेदी करणे देखभाल,दुरुस्ती, रुग्णालयाच्या इमारतीचे लेखा परीक्षण (स्ट्रक्चरल ऑडिट) मोठी बांधकामे या योजनेअंतर्गत सिव्हिल सर्जन यांनी नियोजन समितीला दिलेल्या पत्रानुसार जिल्हा रुग्णालयात नव्याने स्थापित करण्यात आलेल्या एमसीएच विंग येथे शस्त्रक्रिया गृहाचे आधुनिकीकरण (मॉड्युलर ऑपरेशन थिएटर)तसेच आधुनिक प्रसूतीगृहाचे (मॉड्युलर लेबर रूम) यांचे टर्न की तत्वावर काम करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्यात

सिव्हिल हॉस्पिटलमधील गैरकारभाराचा... पंचनामा

आली होती. दि. १३ सप्टेंबर २०२४ रोजी देण्यात आलेल्या मान्यतेनुसार जिल्हा शासकीय रुग्णालयामार्फत या कामाची ई-निविदा प्रणाली राबविण्यात आली. त्यानुसार सिव्हिल सर्जन यांच्या खास मर्जीतील

या गंधीर प्रकरणी प्रस्तुत प्रतिनिधीने जिल्हा शासकीय रुग्णालयाचे सिव्हिल सर्जन डॉ. चारुदत्त शिंदे यांना प्रत्यक्ष भेटून प्रतिक्रिया जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला असता त्यांची कुठलीही प्रतिक्रिया मिळाली नाही. किंबहुना व्हाट्सपच्या माध्यमातून त्यांना संदेश देऊन प्रतिक्रिया जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला असता त्यांनी अप्रत्यक्षरीत्या प्रतिक्रिया देण्यास टाळाटाळ केली.

आली असून कामाच्या गुणवत्तेबाबतही संशय व्यक्त केला जात आहे. असे असताना या कामावर कोणाचाही अंकुश नसल्याने ५ महिने उलटूनही काम पूर्ण झालेले दिसून येत नाही. सदरचे काम ४५ दिवसात पूर्ण करावे असे निविदेतील महत्वाची अट असताना ठेकेदाराने सिव्हिल सर्जन यांच्याशी असलेल्या सलोख्याचा फायदा घेत अतिशय संथ गतीने काम सुरू ठेवल्याचा आरोप यातील काही तक्रारदारांनी केला आहे. या प्रकरणातील धक्कादायक बाब

म्हणजे सदरचे काम मोठ्या प्रमाणावर प्रलंबित असताना शासनाच्या डोळ्यात धुळफेक करत तब्बल ४ कोटी ७४ लाख ३० हजार रुपयांचे देयक मंजूर करून शासनाच्या तिजोरीवर दरोडा टाकला आहे. सदरील देयक मार्च महिन्यात काढून घेतल्याची माहिती समोर येत असून त्यानंतरही तब्बल दोन महिने उलटून काम पूर्ण न करता इतके मोठे देयक मंजूर करण्यामार्गे काही 'अर्थकारण' आहे का? असाही संशय व्यक्त केला जात आहे. याप्रकरणात गंधीर असल्याने शासनाने दखल घेऊन सखोल चौकशी करण्याची मागणी केली जात असून संबंधित ठेकेदाराविरुद्ध कारवाई करण्यात येऊन ज्या अधिकाऱ्यांनी संबंधित देयक मंजूर केले आहे त्यांचीही चौकशी करून कायदेशीर कारवाई करण्याची मागणी केली जात आहे.

जिल्हा शासकीय रुग्णालया-संदर्भात कुठलीही तक्रार असल्यास दै. महासागर, 0253- 4513384 यावर संपर्क साधावा

महत्वाचे

जगण्याचे सामाजिक भान म्हणजे 'कोळवाडा': डॉ. गवारी

नाशिक । ग्रामीण भागातील परिस्थितीत आजही फारसा फरक झालेला दिसत नाही. शहरी आणि ग्रामीण

भाग यांच्यातील दरी बऱ्याच प्रमाणात आहे. अशा परिस्थितीत रात्रंदिवस काबाडकष्ट करून आपलं जीवन जगणाऱ्या महादेव कोळी समाजाच्या वाट्याला आलेलं दुःख आणि त्यातून निर्माण झालेलं जगण्याचं सामाजिक भान मांडणारं पुस्तक म्हणजे 'कोळवाडा' आहे, असे प्रतिपादन ज्येष्ठ आदिवासी साहित्यिक डॉ. गोपाळ गवारी यांनी केले. गिरणा गौरव प्रतिष्ठानच्या रौप्यमहोत्सवी वर्षानिमित्त हुतात्मा स्मारकात आयोजित 'पुस्तकावर बोलू काही' उपक्रमाचे १५० वे पुष्प 'कोळवाडा' या पुस्तकावर गुंफताना ते बोलत होते. डॉ.तेजस्विनी कदम अध्यक्षस्थानी होत्या. डॉ. गवारी पुढे म्हणाले की, आदिवासी भागातील महादेव कोळी समाजाच्या वाट्याला आलेल्या अपरिमित वेदना, कष्टदायक जीवन, सोसलेल्या यातना यांचे वास्तव चित्रण मांडण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न या पुस्तकात केला आहे. महादेव कोळी समाजातील विविध व्यक्तिचित्रे उभी करून वास्तव परिस्थितीचा मागोवा घेतला आहे. जीवन जगत असताना संघर्ष-यातना भोगल्याशिवाय आणि सोसल्याशिवाय गत्यंतर नव्हते. अतिशय कठीण परिस्थितीवर मात करून कोळवाड्यातील माणसं स्वतःच्या कर्तृत्वावर मोठी झाली आहेत, असेही ते म्हणाले. ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते करुणासागर पवार आणि दिनकर पवार यांना ग्रंथभेट देण्यात आली. सुरेश पवार यांनी सूत्रसंचालन केले.

नाशिक जिल्ह्यातील मंदिर चोऱ्यांतील मोठी कारवाई

नाशिक । नाशिक जिल्ह्यातील विविध भागांतील पुरातन मंदिरांमध्ये चोरी करणाऱ्या ठोळीचा पर्दाफाश करण्यात नाशिक ग्रामीण स्थानिक गुन्हे शाखेला मोठे यश आले आहे. या कारवाईत ३ सराईत गुन्हेगारांना अटक करण्यात आली असून ७ मंदिर चोरीचे गुन्हे उघडकीस आले आहेत. त्यांच्या ताब्यातून सुमारे १.९२ लाख रुपये किमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे.

नाशिक ग्रामीण जिल्हा पोलीस अधीक्षक बाळासाहेब पाटील यांनी उघडकीस न आलेल्या गुन्हांचा आढावा घेऊन संबंधित गुन्हेगारांविषयी माहिती मिळवण्याच्या सूचना पोलीस पथकांना दिल्या होत्या. त्यानुसार स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक रविंद्र मगर यांच्या पथकाने तपास सुरू केला असता गतवर्षी व चालू वर्षात सिन्नर, लासलगाव, निफाड, वाडीव-हे पोलीस ठाणे हद्दीत मंदिर

सराईत गुन्हेगार गजाआड, ७ गुन्हांचा पर्दाफाश

चोरीचे गुन्हे घडले होते. आरोपी मंदिरांमधून चांदी व पितळ धातूच्या वस्तू चोरी करून, सीसीटीव्ही डिव्हीआर मशीन सुद्धा चोरून नेत होते. त्यांनी गावांतील पुरातन मंदिरांवर लक्ष्य केंद्रित केले होते व कोणताही पुरावा मागे न ठेवता चोरी करत होते.तांत्रिक विश्लेषण व गुप्त माहितीच्या आधारे पोलीसांना या गुन्ह्यांमध्ये संगमनेर तालुक्यातील काही सराईत गुन्हेगारांचा सहभाग असल्याचे स्पष्ट झाले. त्यानुसार, पथकाने चाकण (जि. पुणे) व टिटवाळा (जि. ठाणे) येथून सुयोग अशोक दवंगे, संदीप उर्फ शेंडी निवृत्ती गोडे,अनिकेत अनिल कदम यांना अटक केली आहे.त्याचप्रमाणे संदीप किसन साबळे, दिपक विलास पाटेकर हे आरोपी

फार आहे. चौकशीत आरोपींनी नाशिक कबुली दिली आहे. त्यांच्या ताब्यातून मुद्देमाल जिल्ह्यातील मंदिर चोरीचे गुन्हे केल्याची हस्तगत करण्यात आला आहे. ठोळी प्रमुख

सुयोग दवंगे हा मॅकेनिकल इंजिनिअरिंगच्या दुसऱ्या वर्षाचा शिकत असून, गुगल मॅपवर गावांतील मंदिरांची माहिती शोधून चोरी करत होता. तसेच यूट्यूबवरील कुलूप तोडण्याच्या व्हिडीओमधून शिकून, हायड्रॉलिक कटरच्या सहाय्याने कुलूप तोडत असल्याची माहितीही तपासात उघड झाली आहे. या आरोपींवर यापूर्वीही मालमत्तेविरुद्ध गुन्हे दाखल आहेत. पोलीसांना त्यांच्याकडून आणखी मंदिर चोरी व घरफोडीचे गुन्हे उघडकीस येण्याची शक्यता आहे. ही कारवाई नाशिक ग्रामीण जिल्हा पोलीस अधीक्षक बाळासाहेब पाटील व अपर पोलीस अधीक्षक आदित्य मिरखेलकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली, पोलीस निरीक्षक रविंद्र मगर, सपोडिन नवनाथ सानप, व पोलीस अंमलदार विनोद टिळे, नवनाथ शिरोळे, हेमंत गिलखिले, प्रदीप बहिरम व संदीप नागपूर यांच्या पथकाने यशस्वीपणे पार पाडली.

गायक नंदकुमार देशपांडे यांना संगीत जीवनगौरव पुरस्कार जाहीर

नाशिक । जिल्हा कोचिंग क्लासेस संचालक संघटना व संदीप युनिव्हर्सिटी यांच्या संयुक्त विद्यमाने प्रतिभा सन्मान २०२५ सोहळा रविवारी ८ जून रोजी होणार आहे. त्यामध्ये येथील सराफा म्युझिक अकॅडमीचे संचालक नंदकुमार देशपांडे यांना संगीत जीवनगौरव पुरस्कार जाहीर करण्यात आला आहे. कॉलेजरोडवरील गुरुदक्षिणा सभागृहात सकाळी १० वाजता होणाऱ्या या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून जलसंपदा मंत्री ना. गिरीश महाजन, पोलीस आयुक्त संदीप कर्णिक, उपायुक्त

चंद्रकांत खांडवी, संदीप युनिव्हर्सिटीचे अध्यक्ष डॉ. संदीप झा, कोचिंग क्लासेस संघटनेचे अध्यक्ष जयंत मुले उपस्थित राहणार आहेत. त्यांच्या हस्ते नंदकुमार देशपांडे यांना सन्मानित करण्यात येईल. गेली ३० वर्षे सराफा म्युझिक अकॅडमीच्या माध्यमातून त्यांनी असंख्य कलाकारांना घडविले आहे. त्यांचे विद्यार्थी नामवंत गायक कलाकार म्हणून नावारूपाला आले आहेत. हा पुरस्कार जाहीर झाल्याबद्दल देशपांडे यांचे सर्व स्तरातून अभिन्नद होत आहे.

महाराष्ट्र एनजीओ समितीतर्फे सेवाभावी संस्थांसाठी मोफत कार्यशाळा

नाशिक । सेवाभावी संस्थांची बांधणी व्हावी तसेच संस्थांना चालना मिळावी या दृष्टिकोनातून एकदिवशीय कार्यशाळा महाराष्ट्र एनजीओ समिती मार्फत आयोजित केली आहे.

नाशिक कृषीनगर येथील हॉटेल करी लिव्हज येथे दि.६ शुक्रवार रोजी सकाळी १०:३० ते दुपारी ४ वाजेपर्यंत दरम्यान

ही कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली असून यावेळी महाएनजीओचे अध्यक्ष डॉ.युवराज येडुंरे हे मार्गदर्शन करणार आहेत यात संस्था स्थापन करणे, संस्थांची कार्यपद्धती,सीएसआर फंड मिळवण्यासाठी कागदपत्रांची पूर्तता, सीएसआर फंड कसा मिळवावा,यासह अनेक महत्वाच्या विषयांवर या कार्यशाळेत मार्गदर्शन

आयोजित असून लक्ष्मण डोळस यांनी दिले आहे. नाशिककरांनी या मोफत कार्यशाळा नाव नोंदणीसाठी मो. 9420303354 या मोबाइल नंबर वर संपर्क साधावा असे आवाहन महा एनजीओ चे उपाध्यक्ष डॉ सुनीता मोडक शीतल उगले यांनी केले आहे.

सप्तश्रृंगी गड रोपवे प्रकल्पाचा करारच गायब!

नाशिक । कळवण येथील प्रशासकीय कार्यालयात काल सप्तश्रृंगी गड रोपवे प्रकल्पासंदर्भात महत्त्वपूर्ण बैठक पार पडली. या बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी उपविभागीय अधिकारी तथा प्रांताधिकारी अनुराज नरेश होते. सुमारे तीन तास चाललेल्या या बैठकीत रोपवे प्रकल्पाशी संबंधित करारनामा, आरोग्य व स्वच्छता सुविधा, भाविकांसाठी आवश्यक सोयीसुविधा, विमा आणि उत्पादनाबाबतची पारदर्शकता अशा अनेक मुद्दांवर सखोल चर्चा करण्यात आली. प्रांताधिकारी अनुराज नरेश यांनी रोपवे कंपनीकडून अद्यापही करारनामा सादर न झाल्याबद्दल तीव्र नाराजी व्यक्त केली. तसेच पुढील १५ दिवसांत प्रकल्पासंबंधी सविस्तर अहवाल सादर करण्याचे स्पष्ट आदेश दिले.

देवी संस्थान व ग्रामपंचायतीकडे रोपवे कंपनीने करारनामा आजतागायत सादर केलेला नाही. याबाबत प्रांताधिकाऱ्यांनी नाराजी व्यक्त केली. रोपवे कंपनीने भाविकांचा विमा

उतरवलेला असला, तरी ती अद्याप जाहीर केलेला नाही तो दोन दिवसांत जाहीर करण्याचे आदेश देण्यात आले. रोपवे कंपनीच्या उत्पन्नाची स्पष्ट माहिती उपलब्ध नसून ती सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून दिली जाते, असे कंपनीच्या प्रतिनिधींनी सांगितले. भाविकांसाठी आरोग्य सुविधा वाढवण्याबाबत पुढील पंधरा दिवसांत दर्शनासाठी नियमावली तयार होणार असून देवीच्या गाभाऱ्यात रोपवेने येणाऱ्या भाविकांसाठी स्वतंत्र नियमावली तयार केली जाणार असून, हा अधिकार देवी संस्थानकडे असणार आहे. पाय-यांनी येणाऱ्या भाविकांना प्राधान्य देण्यात येणार आहे. देवी संस्थानने स्पष्ट केले की पायऱ्यांनी गड चढून येणाऱ्या भाविकांना प्रथम प्राधान्य दिले जाणार आहे. भाविकांची श्रद्धा आमच्यासाठी अत्यंत महत्वाची आहे, असे देवी संस्थानने स्पष्ट केले. पायऱ्यांनी येणाऱ्या भाविकांकडून नारळ वाहणे बंद असून, रोपवेने येणाऱ्यांकडूनही नारळ वाहण्यावर बंदी घालण्याची शिफारस करण्यात

१५ दिवसांत अहवाल सादर करण्याचे आदेश

आली आहे. सार्वजनिक बांधकाम विभागाची भूमिकाही संशयास्पद दिसली. रोपवे कंपनीच्या अनियमित कामकाजाकडे सार्वजनिक बांधकाम विभाग दुर्लक्ष करत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. यावर प्रांताधिकाऱ्यांनी तीव्र शब्दांत नाराजी व्यक्त करत ताशेरे ओढले. रोपवे कंपनीने १५ दिवसांत सविस्तर अहवाल सादर करावा, असे आदेश प्रांताधिकाऱ्यांनी दिले आहेत. या बैठकीस

महत्वाच्या घडामोडी

सप्तश्रृंगी गड रोपवे प्रकल्पाचा अहवाल १५ दिवसांत सादर करा, असे आदेश उपविभागीय अधिकारी अनुराज नरेश यांनी दिले. सार्वजनिक बांधकाम विभागाची भूमिका संशयास्पद दिसल्याने प्रांताधिकारी संतापले होते. पायऱ्याने येणाऱ्यांना प्राधान्य देण्याचे व रोपवेवाल्यांना नियम आखणे यावर देवी संस्थानचा ठाम पवित्रा दिसला. भाविकांचे जीवन धोक्यात असल्याने रोपवे प्रकल्पावरून प्रशासनाच्या भूमिकेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाल्याचे दिसले.

कळवणचे तहसीलदार रोहिदास वारुळे, देवी संस्थानचे विश्वस्त अॅड. ललित निकम, संस्थानचे

व्यवस्थापक सुदर्शन दहातोंडे, कार्यकारी अधिकारी भगवान नरकर, सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सहायक अभियंता रोहिणी वसावे, रोपवे कंपनीचे सहाय्यक व्यवस्थापक अनिल सोनवणे, प्रतिनिधी सोपान कानमंडळे व विशाल पानमळे, सरपंच रमेश पवार, ग्रामसेवक देवरे, विजय वाघ आदी अधिकारी व पदाधिकारी उपस्थित होते.

सप्तश्रृंगीगड येथील रोपवे प्रकल्पावर सध्या अनेक प्रश्नचिन्हे उपस्थित झाली असून, प्रशासनाने याबाबत सक्रिय भूमिका घेतली आहे. १५ दिवसात अहवाल सादर केला जातो का? त्यातील माहिती पारदर्शक असेते का? याकडे सर्व भाविकांचे लक्ष लागून राहिले आहे. यामध्ये मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, विभागीय आयुक्त डॉ. प्रवीण गोडाम, जिल्हाधिकारी जलज शर्मा यांनी या सर्व प्रकल्पमध्ये जाताने लक्ष घालून योग्य ती कारवाई करावी, अशी भाविकांची मागणी आहे.

मानवी हस्तक्षेपामुळे प्रदूषित वातावरण जीवसृष्टीच्या विनाशाचे कारण

(जागतिक पर्यावरण दिन विशेष
५ जून २०२५)

संपूर्ण आकाशगंगेत, केवळ पृथ्वीवरच जीवन शक्य आहे, कारण येथे जीवनासाठी आवश्यक असलेल्या घटकांचा चांगला समन्वय स्थापित झाला आहे. आपल्या सभोवतालचे वातावरण मानवी विकासासाठी उपयुक्त आहे, परंतु मानवाने सर्व मर्यादा ओलांडल्या आणि त्या पर्यावरणीय घटकांचे प्रचंड नुकसान केले आहे, ज्यामुळे पर्यावरणाचे संतुलन बिघडले आणि ते आता मानवी जीवनासाठी धोकादायक बनत आहे.

नैसर्गिक संसाधनांचे अतिरेक, भेसळ, विषारी रसायनांचा अमयादित वापर, यांत्रिक संसाधनावरील वाढते अवलंबित्व, वाढते इलेक्ट्रॉनिक कचरा, प्रदूषण, घोघाटा, अशुद्धता, जंगलतोड, सिमेंटीकरण, वाढते शहरीकरण, सरकारी नियमांचे कायद्यांचे उल्लंघन, वन्यजीवांच्या नैसर्गिक अधिवासाचे नुकसान, ओझोन थराचे नुकसान, निसर्गात सातत्याने मानवी हस्तक्षेप यामुळे पर्यावरणाचा नाश होत आहे, ज्यामुळे नैसर्गिक आपत्तींमध्ये प्रचंड वाढ झाली आहे.

ग्लोबल वॉर्मिंगची समस्या खूप वेगाने वाढली आहे, ज्याचा थेट परिणाम जैवविविधतेवर होत आहे. पर्यावरणात मानवी हस्तक्षेपामुळे संपूर्ण जीवसृष्टीचे नुकसान झाले आहे. आता हळूहळू

प्रत्येकाला त्याचे गंभीर परिणाम भोगावे लागत आहेत. आपण लगेच युद्धपातळीवर पर्यावरणपूरक उपक्रमांवर लक्ष केंद्रित केले पाहिजे, अन्यथा जीवसृष्टीचे भविष्य अत्यंत विनाशकारी आणि वेदनादायी ठरेल.

पर्यावरणाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी, दरवर्षी ५ जून रोजी जगभरात जागतिक पर्यावरण दिन साजरा केला जातो. या वर्षी २०२५ ची थीम जागतिक प्लास्टिक प्रदूषणाचा अंत का आहे. प्लास्टिक प्रदूषणाला तोंड देण्याची आणि शाश्वत पर्यायांना प्रोत्साहन देण्याची तातडीची गरज या थीममध्ये अधोरेखित केली आहे. जागतिक तापमानवाढीमुळे, हवामान ऋतूचे चक्र विस्कळीत झाले आहे. आता उन्हाळ्यात पाऊस पडतो, पावसात थंडी पडते, हिवाळ्यात उष्णता आणि नंतर कधीकधी पाऊस पडतो, ज्याचा पिकांवर आणि आरोग्यावर वाईट परिणाम होतो. पिकांचे नुकसान होते, काही ठिकाणी पूर पडतो, ज्याचा सर्वात मोठा फटका शेतकरी, छोटे व्यापारी आणि गरिबांना सहन करावा लागतो, त्याचबरोबर वन्यजीव आणि जलचरनाही हानी पोहोचते.

हिमखंड वितळतात आणि समुद्रात शोषले जातात, ज्यामुळे समुद्राची पातळी वाढते आणि तापमान सतत वाढत राहते. बदलत्या हवामानामुळे मानवी आरोग्य

अधिकधिक कमकुवत होत चालले आहे, प्राणघातक आजार वेगाने पसरत आहेत, रोगप्रतिकारक शक्ती कमकुवत होत आहे.

सध्या उन्हाळ्यात वाढणारी आर्द्रता गुदमरवणारी ठरत आहे; असे वाटते की ते शरीराला आतून उकळत आहे. सजीवांसाठी वरदान असलेला ओझोन थर आता सतत होणाऱ्या नुकसानीमुळे धोक्यात येत आहे. या समस्या आणि प्रदूषित वातावरणामुळे आपले मानसिक आरोग्यही झपाट्याने बिघडते आहे.

आपण आपल्या पुढच्या पिढीसाठी असलेल्या नैसर्गिक संसाधनांचा नाश करण्यास सुरुवात केली आहे आणि त्याशिवाय, आपण विषारी वातावरण

सतत वाढवत आहोत. आपण आपल्या स्वार्थात इतके आंधळे झालो आहोत की आपल्या घराबाहेर जर एखादे हिरवेगार झाड असेल, जे आपल्याला शुद्ध ऑक्सिजन, सावली, फळे, फुले आणि थंडावा देते, तरीही आपण ते झाड तोडून त्या जागेवर अतिक्रमण करण्याचा विचार करतो.

मानवांचा अशा कृतींमुळे किलबिलाट करणारे पक्षी दाट लोक वस्तीच्या भागांपासून दूर झाले आहेत. शहरांमधून वाहणाऱ्या नद्या आता घागेरड्या नाल्यांमध्ये रूपांतरित झाल्या आहेत. अनेकदा अधिकाऱ्यांच्या किंवा निविदा काढणाऱ्या कंत्राटदारांच्या निष्काळजीपणाचे परिणाम सामान्य

आजारांनी ग्रस्त आहेत, ज्यामुळे आरोग्य सेवा प्रणाली, अर्थव्यवस्था आणि समाजांवर प्रचंड दबाव येतो.

२०२१ मध्ये, वायू प्रदूषणामुळे पाच वर्षांखालील ७,००,००० हून अधिक मुलांचा मृत्यू झाला, ज्यामुळे कुपोषणानंतर जागतिक स्तरावर या वयोगटातील मृत्यूसाठी हा दुसरा सर्वात मोठा जोखीम घटक बनला. यापैकी, प्रामुख्याने आफ्रिका आणि आशियामध्ये ५,००,००० बालमृत्यू हे प्रदूषक इंधन वापरून घरी स्वयंपाक केल्यामुळे होणाऱ्या वायू प्रदूषणामुळे झाले.

जागतिक आर्थिक मंचाच्या मते, जर उत्सर्जन कमी करण्यासाठी महत्वाचे उपाय अंमलात आणले गेले नाहीत तर हवामान संकटामुळे २०५० पर्यंत १.४५ कोटी लोकांचा मृत्यू होऊ शकतो, सोबतच अतिरिक्त खर्च १.१ ट्रिलियन डॉलर्स होण्याचा अंदाज आहे.

सरासरी तापमान औद्योगिक-पूर्व पातळीपेक्षा २.५ ते २.९ सेल्सिअसने वाढण्याची शक्यता आहे. हवामानाशी संबंधित मृत्युदरासाठी पूर हा सर्वात मोठा धोका घटक असल्याचे आढळून आले, ज्यामुळे २०५० पर्यंत ८.५ दशलक्ष मृत्यू होतील. दुष्काळ, जो अप्रत्यक्षपणे अति उष्णतेशी जोडलेला आहे, तो मृत्यूचे दुसरे प्रमुख कारण आहे, ज्यामध्ये ३.२ दशलक्ष मृत्यूंची शक्यता आहे.

२०५० पर्यंत उष्णतेच्या लाटामुळे सर्वात जास्त आर्थिक नुकसान होईल, कारण उत्पादकता कमी होईल, ज्याचा अंदाज ७.१ ट्रिलियन डॉलर्स असेल. वायू प्रदूषणामुळे होणारे अतिरिक्त प्रदूषण याचा समावेश आहे, हे अकाली मृत्यूचे प्रमुख कारण असण्याचा अंदाज आहे, ज्यामुळे दरवर्षी अंदाजे ९ दशलक्ष मृत्यू होतात.

पर्यावरणाचे संरक्षण हे जीवनाचा आधार आहे, त्याचे रक्षण करणे ही

आपल्या सर्वांची जबाबदारी आहे. हवा आणि जल प्रदूषण कमी करण्यासाठी उपाययोजना प्रभावीपणे राबवणे, उत्सर्जन नियम कडक करणे आणि कचरा व्यवस्थापन सुधारणे, हरितगृह वायू उत्सर्जन कमी करण्यासाठी आणि हवामान बदलाचे परिणाम कमी करण्यासाठी पावले उचलणे, ऊर्जा कार्यक्षमता सुधारणे आणि जंगलांचे संरक्षण करणे. परिसंस्थांचे जतन आणि पुनर्संचयित करणे, जंगलतोड कमी करणे आणि शाश्वत जमीन व्यवस्थापन पद्धतींना प्रोत्साहन देणे. हिरव्यागार जागांची निर्मिती, पाणी चालणे आणि सायकलिंगला प्रोत्साहन, यांत्रिक संसाधनावरील अवलंबित्व कमी करणे, वृक्षारोपणाला सातत्याने प्रोत्साहन देणे, गावांचे शहरांकडे होणारे स्थलांतर रोखण्यासाठी कायमस्वरूपी उपाय शोधणे म्हणजेच ग्रामीण भागातही दर्जेदार शिक्षण, आरोग्य आणि रोजगाराच्या सुविधा प्रभावीपणे स्थापित करणे, सुपीक जमिनीची धूप रोखणे, पिकांवर हानिकारक रसायनांच्या फवारणीवर बंदी घालणे, सौंदर्य शोतीला प्रोत्साहन देणे, जंगलातील झाडांचे क्षेत्र गरजेच्या प्रमाणात खूपच कमी आहे, ते वाढवण्याच्या गरजेवर भर देणे, प्लास्टिक कचरा आणि ई-कचऱ्याचे रिसायकल करणे, रेन वाटर हार्वेस्टिंगला प्रोत्साहन देणे, आजूबाजूच्या परिसरात कमीत कमी प्रदूषण आणि जास्तीत जास्त हिरवळ राखणे हे आपले कर्तव्य आहे. तसेच सरकारी धोरणे आणि नियमांचे काटेकोरपणे पालन करा, स्वच्छ वातावरण असेल तरच जीवन आहे. आपण पर्यावरणाला जे काही दिले, तेच पर्यावरण आता आपल्याला परत करत आहे. जर आपण पर्यावरण स्वच्छ ठेवले तर पर्यावरण आपल्याला स्वच्छ वातावरण देईल.

■ ■ ■

वसुंधरेचं वाळवंट होता कामा नये

दरवर्षी जगभर ५ जून रोजी जागतिक पर्यावरण दिन साजरा केला जातो आणि पर्यावरणाच्या रक्षणासाठी जागरूकता आणि कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी संयुक्त राष्ट्राचे प्रमुख साधन आहे. सृष्टी हे सजीव व निर्जिव वस्तूंचे मिश्रण आहे, झाडे ही जीवन आहे. सृष्टीकल्याने जीवनाचे मिश्रण अशा प्रकारे केले आहे की, ते सृष्टीच्या जीवनचक्राला संतुलीत ठेवते. कोणत्याही सजीव निर्जीव रचनेसोबत मनुष्याने केलेल्या छेडछाडीचे परिणाम संपूर्ण जीवन सृष्टीला भोगावे लागतात. वृक्षवल्ली हा या सृष्टीचा खरा आधार आहे. तेव्हाच राज्य हिरवेगार होईल आणि आपण प्रदूषण विरहित वातावरणात स्वच्छंद श्वास घेऊ यासाठी सर्वांनी कटीबद्ध राहावे, कारण तो जीवकी प्राण आहे झाडे लावा आणि जगवा व अमृत्यु असे जीवन वाचवा.

जागतिक पर्यावरण दिन हा सार्वजनिक पोहोचण्यासाठी एक जागतिक व्यासपीठ आहे, ज्यामध्ये दरवर्षी १४३ हून अधिक देशांचा सहभाग असतो. दरवर्षी, कार्यक्रमाने व्यवसाय, गैर-सरकारी संस्था, समुदाय, सरकार आणि ख्यातनाम व्यक्तींना पर्यावरणीय कारणांचे समर्थन करण्यासाठी एक थीम आणि मंच प्रदान केला आहे.

पर्यावरणाच्या संरक्षणासाठी आणि संवर्धनासाठी यादिवशी वेगवेगळे पर्यावरण विषयक जागरूकता आणि कृती कार्यक्रम आयोजित केले जातात.

जागतिक पर्यावरण दिवस या दिवशी त्या गोष्टी बद्दल जागरूक केले जाते. ज्यांचा जगवा आणि पर्यावरणावर सकारात्मक आणि नकारात्मक परिणाम होतात. हा दिवस पर्यावरणाचे रक्षण आणि संवर्धन करण्याच्या आपल्या जबाबदारीचे आपल्याला जाणीव आणि दृष्टिकोन देतो. आजच्या दिवशी म्हणजेच ५ जून रोजी जगभर पर्यावरण दिवस अगदी थाटामाटाने साजरा केला जातो. त्यादिवशी पुढील जीवनातील परिस्थिती किती विकट होईल ते पाहता त्यासाठी जागतिक पर्यावरण दिवस साजरा केला जातो. प्रत्येक ठिकाणी उपक्रम करून भाषणे करून, झाडे लावा उपक्रम राबवून पुढील धोका टाळण्याचे आज कार्य केले जाते.

यासवातूनच या दिवसाची जागरूकता निर्माण होते. आपल्या मातेसमान पृथ्वी आहे आणि तिच्या पर्यावरणाची काळजी सर्वांनी घ्यावी. जवळपास पाच दशकांपासून जागतिक पर्यावरण दिन जागरूकता वाढवत आहे, कृतीला समर्थन देत आहे आणि पर्यावरणासाठी बदल घडवून आणत आहे. जागतिक पर्यावरण दिनाची थीम ग्रीन सिटीज होती आणि घोषणा होती प्लॅन्ट फॉर द प्लॅनेट! २००५ ला साध्य केली. विषय वाळवंट आणि वाळवंटीकरण होता आणि वाळवंटात कोरडवाहू नको असे घोषवाक्य होते. २०११ च्या जागतिक पर्यावरण दिनाचे आयोजन भारताने केले होते. दिवसाचे यजमानपद भूषवण्याची भारताची ही पहिली वेळ होती.

२०११ ची थीम हफॉरिस्ट्स - नेचर अँट युवर सर्व्हिस होती. समुद्र किनारा स्वच्छता, मैफिली, प्रदर्शन, चित्रपट महोत्सव, सामुदायिक कार्यक्रम, वृक्षारोपण आणि बरेच काही यासह जगभरात हजारो उपक्रम आयोजित केले गेले. भारतात नरेंद्र मोदी यांनी जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करण्यासाठी आणि पर्यावरणासाठी जनजागृती करण्यासाठी कर्दवेचे रोपटे लावले. भारत येथे

जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त उपक्रम २०१८ ची थीम बीट प्लास्टिक पोल्युशन होती. यजमान राष्ट्र भारत होता. ही थीम निवडून, प्लास्टिक प्रदूषणाचा मोठा भार कमी करण्यासाठी लोक त्यांचे दैनंदिन जीवन बदलण्याचा प्रयत्न करतील अशी आशा आहे.

लोक एकल-वापर किंवा डिस्पोजेबलवर जास्त अवलंबून राहण्यापासून मुक्त असले पाहिजे कारण त्यांचे गंभीर पर्यावरणीय परिणाम आहेत. आपण आपली नैसर्गिक ठिकाणे, आपले वन्यजीव आणि स्वतःचे आरोग्य प्लास्टिकपासून मुक्त केले पाहिजे. भारत सरकारने 2022 पर्यंत भारतातील सर्व प्लास्टिकचा एकच वापर दूर करण्याचे वचन दिले आहे.

औद्योगीकीकरण आणि शहरीकरणांच्या प्रक्रियेत प्रदूषणाची समस्या देखील अधिक तीव्र होत आहे. त्यामुळे आरोग्याचे प्रश्न निर्माण होत आहेत. पर्यावरणाला या हानी पासून वाचविण्यासाठी मोठया प्रमाणात वृक्षारोपण होणे गरजेचे आहे. त्याहिने वृक्षवल्ली आम्हा सांयरे वनचरे! ही सर्वश्रेष्ठ तुकाराम महाराजांची शिकवण आचरणात आणुन अख्खा महाराष्ट्रात व्यापक प्रमाणात वृक्षरोपणाचा उपक्रम हाती घेतला पाहिजे.

एकीकडे वृक्षरोपणाचा गाजावाजा करीत झाडे लावली जातात परंतु नंतर त्याची निगा राखली जात नाही. मृतपाय अवस्थेत ती झाडे असतात ही शोकांतीका आहे. तेव्हा राज्यात मोठया शहरातील महानगर पालीका, नगर पालीका, ग्राम पंचायती, नगर परिषदा यांना वृक्षरोपणाचा उपक्रम राबविण्यासाठी सक्ती केली पाहिजे.

कारण राज्याच्या प्रमुख शहरातील वृक्ष तोड सारखी वाढते आहे. त्यामुळे शहरातील सौंदर्यीकरण व सुशोभीकरण असलेले शहरे वृक्ष नसल्यामुळे पार शहरे बकाल होत चाललेली आहेत. त्यामुळे पर्यावरणात सारखी वाढ होत आहे.

जिकडे-तिकडे प्रदूषण पाय पसरवित असल्यामुळे आरोग्य असुरक्षीत आहे. वाढते शहरीकरण आणि औद्योगीकीकरणांमुळे निर्माण होणारा नैसर्गीक असमतोल दुर करण्यासाठी तसेच स्वच्छ व हरीत पर्यावरणाच्या निर्मीतीसाठी प्रकल्पाची संकल्पना शासनाने साकारली पाहिजे.

जमीन मोकळी करण्यासाठी राजकिय आंधळेपणाचा आणि हव्यासातून आलेल्या आततायीपणाचा शासनमार्फत बुलडोजर सैरावेरा वृक्ष छाटीत निघाला आहे. पण पर्याय शोधला नाही उलट सिमेंट रस्त्याची भर त्यामुळे वातावरण दुषित होणं स्वाभाविक आहे. घरं रचली जातील, आहं पण वृक्ष नसतील तर माणसं कोसळतील त्यांचं काय? ते जाणोवेनं वृक्ष वाचवा यासाठी संघर्ष समिती तयार करण्याची गरज आहे. नुसतं झाडं लावून भागणार नाही तर त्याची निगा राखली पाहिजे, जपवणुक केली पाहिजे. तेव्हा कुठे पर्यावरणाला बाधा होणार नाही तर सृष्टी नटलेली दिसेल बहर आलेला असेल अशावेळी झाडाची काळजी घेतली नाही तर वसुंधरेचं वाळवंट व्हायला वेळ लागणार नाही.

तेव्हा झाडे लावा आणि झाडे जगवा हा मंत्र प्रत्येकाने आत्मसात करुन घेण्याा पावसाळ्यात एक तरी झाड लावून आपलं कर्तव्य पणाला लावोय, जेणेकरुन पर्यावरण दिन साजरा करण्याचं सार्थक होईल. जागतिक पर्यावरण दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

■ ■ ■

बकरी ईदनिमित्त गोहत्या नकोच!

बकरी ईदच्या जवळ आली आहे. भ्रष्ट पोलीस अधिकारी आणि स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या नाकतेपणांमुळे गोवंश हत्येच्या आणि गोतस्करांच्या बात्याच्या प्रतिदिन वृत्तपत्रांतून वाचनात येत आहेत.

गाव जशी हिंदूसाठी पूजनीय आहे तशी ती अत्यंत उपयुक्त पशु सुद्धा आहे त्यामुळे तिचे पालनपोषण आणि संरक्षण करणे आज नितांत गरजेचे आहे. यासाठीच

सरकारने राज्यात गोवंश हत्या प्रतिबंधक कायदा संमत केला.

मात्र त्यानंतरही गोवंश हत्येवर अंकुश आलेला नाही. या कायद्याच्या अंतर्गत कोणाला शिक्षा झाल्याचेही आजतागायत ऐकिल्या नाही. गोवंश नेणाऱ्या वाहनांवर, कसायांवर कारवाई केली गेली तरी त्यांच्यावर वेगळीच कलमे लावली जातात असाही आरोप गोरक्षकांकडून करण्यात येतो, त्यामुळे या गौतस्करांना काही वेळतच जामीन मिळतो.

गोवंशाची सुटका करण्यासाठी

वाचक लिहितात

धर्मनिरपेक्ष शासनप्रणाली अवलंबलेल्या भारतात सर्व धर्मियांना त्यांचे सण, उत्सव साजरे करण्याचा अधिकार संविधानाने दिला आहे; मात्र ते साजरे करत असताना अन्य धर्मियांच्या धार्मिक भावनांना धिक्कचण्याचा प्रयत्न केल्यास त्यांना शिक्षा करण्याचे प्रयोजनही संविधानाने केले आहे. कायद्याची अंमलबजावणी करण्याचे दायित्व असणारी पोलीस यंत्रणा हिंदूंच्या धार्मिक भावनांची कदर करणार आहे का ?

■ **सौ. मोक्षदा घाणेकर काळाचौकी, मुंबई.**

याला काय परीक्षा म्हणायचं का ?

जुन्या अकरावी एस.एस.सी.च्या काळात अर्थात १९७५ पूर्वी परीक्षा म्हटलं की कसून अभ्यास करायला लावायचा , भरपूर वाचन आणि भरपूर लिखाण करायला लागायचं तेव्हा कुठे प्रथम श्रेणीची अपेक्षा करता यायची. परीक्षा म्हटली की उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या अनुत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या तुलनेत फारच कमी असायची. यंदंचा एस.एस.सी.चा निकाल ९६.१० % लागला आहे.त्यामुळे प्रश्न असा पडतो की हल्लीचे विद्यार्थी लव हुशार झालेत ? की परीक्षा पद्धती लय सोपी झालीय ? सदेोष झालीय ? हुशारी म्हटलं तर तीच हुशारी पुढच्या परीक्षा देताना का दिसून येत नाही ? नजीकच्या काळात एखाद्या वर्षी शंभर टक्के निकाल लागला तर आश्चर्य वाटायला नको. तेव्हा मात्र नाचत आनंदाने म्हणू गर्जा महाराष्ट्र माझा ,जय जय महाराष्ट्र माझा.

■ प्रा. सुहास पटवर्धन

सिएटल, अमेरिका.
एम.ए. (इंग्रजी साहित्य) मुंबई विद्यापीठ

दरवर्षी अंदाजे २० लाख लोक यकृताशी संबंधित आजारांमुळे मरतात. याचा अर्थ जगभरातील एकूण मृत्यूंपैकी सुमारे ४ टक्के मृत्यू यकृतामुळे होतात. यकृत निरोगी ठेवण्यात आहाराची खूप महत्त्वाची भूमिका असते.

यकृत हा शरीरातील सर्वात मोठा अंतर्गत अवयव आहे आणि तो ५०० हून अधिक कार्ये करतो. ते प्रथिने पचवणे, खनिजे साठवणे, पित्त तयार करणे आणि रक्त फिल्टर करणे अशी कार्ये करते. ते अल्कोहोल आणि ड्रग्स सारख्या विषारी पदार्थांचे विघटन आणि चयापचय देखील करते. म्हणून, चांगल्या आरोग्यासाठी आणि तंदुरुस्तीसाठी यकृत निरोगी ठेवणे महत्वाचे आहे.

कांफी : जर तुम्ही मर्यादित प्रमाणात कॉफी प्यायली तर ते तुमचे यकृत निरोगी ठेवेल. नियमितपणे कॉफी पिल्याने नॉन-अल्कोहोलिक

यकृताचे आरोग्य निरोगी ठेवण्यासाठी या ड्रिंक्सचे सेवन ठरेल फायदेशीर

फॅटी लिव्हर डिसीज आणि लिव्हर फायब्रोसिस सारख्या आजारांना धोका कमी होतो. जळजळ कमी करते आणि यकृताच्या पेशींचे संरक्षण करते.

ग्रीन टी : यकृताचे आजार रोखण्यासाठी ग्रीन टी प्रभावी आहे. त्यात EGCG सारखे कॅटेचिन

असतात जे यकृतासाठी फायदेशीर असतात. ग्रीन टी शरीरातील चर्बीच्या हालचाली नियंत्रित करते, ज्यामुळे यकृतामध्ये चर्बी जमा होण्यास प्रतिबंध होतो. ग्रीन टीमध्ये असलेले पॉलीफेनॉलिक अँटीऑक्सिडंट्स यकृतासाठी खूप फायदेशीर असतात. दररोज एक ते

दोन कप ग्रीन टी पिणे फायदेशीर ठरू शकते.

बीटचा रस : बीटचा रस यकृतासाठी एक नैसर्गिक औषध मानला जाऊ शकतो. त्यात नार्येंट्रस आणि अँटीऑक्सिडंट्स भरपूर प्रमाणात असतात, जे जळजळ कमी करतात आणि शरीरातील विषारी पदार्थ बाहेर काढण्यास मदत करतात. आठवड्यातून एकदा किंवा दोनदा बीटरूटचे गोळे घेणे फायदेशीर ठरू शकते, परंतु ते मर्यादित प्रमाणात घेणे महत्वाचे आहे.

चहा : चहा पिकूनही यकृताची काळजी घेता येते. दूध आणि साखर घालून बनवलेल्या चहा फायदेशीर असतो. चहाच्या सेवनेने यकृतातील चर्बी जमा होणे आणि जळजळ कमी होते. हे ऑक्सिडेटिव्ह ताण कमी करते आणि आठवड्यांचे आरोग्य देखील सुधारते.

अक्षीकायम

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९४३९१)

पर्यावरण दिन

कोटी वृक्ष लागवड रेकॉर्डवर झाली
स्पाॅटवर जाऊन पहा
झाडे बरं कुठं गेली ?

कमी लावा झाडे
पण संगोपण करा निट
आंधळं दळतयं अन् कुत्रं खातयं पिठ ..

जेवढं महत्वाचं वृक्षारोपण तेवढचं महत्वाचं संगोपण
त्याशिवाय कसं शक्य होणार पर्यावरणाचं संतुलन ..

मार्शल संघटित-असंघटित कामगार युनियनचा 'चड्डी मोर्चा' भर

सिडको । अंबड औद्योगिक वसाहतीतील ट्रॅक कॉम्पौनेट्स या कंपनीकडून स्थानिक कामगारांवर होत असलेल्या अन्यायकारक आणि मनमानी कारभाराविरोधात राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी प्रणित मार्शल संघटित-असंघटित कामगार युनियनने 'चड्डी मोर्चा' सुरू केला आहे.

या आंदोलनाची सुरुवात सोमवारी कामगार उपायुक्त कार्यालय येथून झाली असून, मोर्चा थेट मंत्रालय, मुंबईकडे कूच करत आहे.

दुसऱ्या दिवशी मंगळवारी मोर्चा कसारा येथे मुक्कामी थांबला असून, जोरदार पावसाचा सामना करीत मोर्चेकरी बुधवारी पुढील प्रवास करेल. नंतर भिवंडी येथे मुक्काम असेल आणि त्यानंतर मंत्रालयावर धडक दिली जाणार आहे. या आंदोलनाचं नेतृत्व संघटनेचे संस्थापक अध्यक्ष प्रशांत खरात करत असून, शहरातील विविध कामगार संघटना, सामाजिक कार्यकर्ते आणि सामान्य नागरिक

पावसात दुसऱ्या दिवशी कसारा येथे मुक्कामी

कामगारांच्या प्रमुख मागण्या

कंत्राटी कामगारांना कायदेशीर सुरक्षा मिळावी. स्थानिक कामगारांवर अन्याय करणाऱ्या ट्रॅक कंपनीचे बेकायदेशीर कंत्राट रद्द करावे. कंपनीच्या ४०% अतिक्रमणावर तात्काळ कारवाई करावी. अनधिकृत पार्किंग व वृक्षतोडीविरुद्ध तात्काळ कारवाई करावी. युनियन सदस्यांना पूर्वसूचना न देता कामावरून कमी करणे थांबवावे व सर्व कामगारांना कायम करावे. अपघातांची चौकशी करून जबाबदारांवर गुन्हे दाखल करावेत. कंपनीतील बेकायदेशीर कामकाज तत्काळ थांबवावे.

मोठ्या संख्येने सहभागी झाले तीव्र आणि जनआंदोलनाच्या आहेत. विशेष बाब म्हणजे इतक्या स्वरूपातील या मोर्चाची दखल

अद्याप ना कंपनी प्रशासनाने घेतली, ना जिल्हा प्रशासनाने. यामुळे कामगारांमध्ये तीव्र नाराजी आणि संतापाचं वातावरण आहे.

मुंबई महामार्गावरून दररोज मंत्रांच्या व प्रशासनातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या गाड्या जात असतानाही या मोर्चाकडे अद्याप कोणीही लक्ष दिलं नाही. ही बाब विशेष चिंतेची असून, सरकारकडून होणारी ही दुर्लक्ष भूमिका संतापजनक मानली जात आहे.

क्लासेसच्या पाट्या, जाहिराती मराठीत करण्याची मागणी

नाशिक । नाशिक शहरातील क्लासेस चालकांनी त्यांचे नामफलक आणि त्यांच्याकडून करण्यात येणाऱ्या क्लासेसच्या जाहिराती मराठीतून करण्यात याव्या, वसे आवाहन महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना आणि मनसे विद्यार्थी सेनेच्यावतीने करण्यात आले आहे. मराठीकरणची अंमलबजावणी न झाल्यास मनसे स्ट्राईकने खळखट्याक इशाराही देण्यात आला आहे.

एका नामांकित क्लासमध्ये एका विद्यार्थ्याला फी न भरल्यामुळे क्लासमध्ये बसून दिले नव्हते. त्याचे आय कार्ड क्लासने जमा केले. त्यामुळे त्या विद्यार्थ्याच्या पालकांनी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्या राजगड येथे येऊन आपले कैफियत मांडली त्यानंतर मनसे विद्यार्थी सेनेच्यावतीने त्यांना जाब विचारण्यासाठी क्लासमध्ये गेले होते. यावेळी नाशिक शहरातील अनेक नामवंत क्लासेस आहे ते भरमसाठ फी घेऊन आपल्या क्लासची जाहिरात करत असतात, परंतु मनसेच्या असं निदर्शनास आले आहे की या सर्व क्लासेसच्या पाट्या आणि जाहिराती या इंग्रजीमध्ये असून महाराष्ट्रात राहून मराठीची अवहेलना होत आहे. आताच मनसे अध्यक्ष राज ठाकरे यांच्या पाठपुराव्यामुळे केंद्र सरकारने दखल घेऊन मराठी भाषेला अभिजात दर्जा

अन्यथा मनसेचा खळखट्याकचा इशारा

देण्यात आला आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रात मराठी भाषा अनिवार्य आहे, ज्याप्रमाणे भारतात दक्षिण राज्यांमध्ये त्यांच्या स्थानिक भाषेला प्राधान्य देण्यात येते, त्याचप्रमाणे महाराष्ट्रात पण मराठीचे अवहेलना नको, यासाठी मनसे अग्रेसर असून लवकरात लवकर सर्व क्लासेस चालकांनी याची दखल घेऊन आपल्या सगळ्या इंग्रजी पाट्या आणि जाहिराती मराठीमध्ये कराव्या अन्यथा मनसेतर्फे खळखट्याक करण्यात येईल. प्रत्येक क्लासेस मध्ये मराठी भाषिक शिक्षक पाहिजे. आणि सर्व क्लासेस यांनी आपले क्लासचा परिसराला पार्किंग आहे की नाही, क्लासमध्ये बसण्याची व्यवस्था योग्य आहे की नाही. क्लासमध्ये शुद्ध पाण्याची सोय आहे का,

क्लासमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवलेली आहे का, क्लासेस मध्ये फायर सेफ्टी साठी तरतूद केली आहे का. क्लासेसचे ठिकाण मध्यवर्ती आहे का, हे सर्व क्लास चालकांनी तपासावे आणि तसे नसेल तर लवकरात लवकर त्यात सुधारणा करावी अन्यथा मनसे आंदोलन करेल, असा इशारा निवेदनात देण्यात आला आहे. यावेळी मनसे विद्यार्थी सेनेचे शहराध्यक्ष ललित वाघ, जिल्हाध्यक्ष कौशल पाटील, मनसे शहर संघटक रोहित उगावकर, उपजिल्हाध्यक्ष नितीन धानापुरे, शाखाध्यक्ष वर्धमान संचेती,मनविसे विभाग अध्यक्ष अक्षय गवळी, मयूर जैन, मोहित पाटील, मयूर पाटील, तेजस पाटील, शुभम रोकडे, प्रतीक तुपसुद्रे आदी उपस्थित होते.

प्रामाणिकपणे काम करणारे कर्मचारी संस्थेचा आधारस्तंभ : विश्वासराव मोरे

पिंपळगाव बसवंत । सेवापूर्ती ही केवळ एका अध्यायाची समाप्ती नसून, जीवनातील एका नव्या पर्वाची सुरुवात आहे. आज आपण ज्या सहकाऱ्यांचा गौरव करतो आहोत, त्यांनी आपल्या सेवाकाळात प्रामाणिकपणे, निःस्वार्थपणे आणि अत्यंत जबाबदारीने आपले कर्तव्य बजावले. त्यांच्या कार्याने संस्थेला बळकटी मिळाली आणि अनेकांना प्रेरणा मिळाली. त्यांच्या अनुभवाचा लाभ पुढेही समाजाला आणि नव्या पिढीला होत राहील. जे सेवक प्रामाणिकपणे काम करतात त्यांच्या पाठीशी संस्था उभी राहते, असे कर्मचारी संस्थेत आहेत हेच संस्थेचे आधारस्तंभ आहेत असे प्रतिपादन मविप्रचे उपाध्यक्ष विश्वासराव मोरे यांनी केले.

मराठा विद्या प्रसारक समाज संस्थेचे कर्मवीर काकासाहेब वाघ कला, विज्ञान व वाणिज्य पिंपळगाव बसवंत महाविद्यालयात कार्यालयीन

अधीक्षक आनंदा पवार, वरिष्ठ लिपिक नारायण कडलग, कनिष्ठ लिपिक दीपक डेलें यांच्या सेवापूर्ती कार्यक्रमाला ते बोलत होते. यावेळी व्यासपीठावर स्थानिक व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष रवींद्र मोरे, प्राचार्य डॉ. सुरेश जाधव, उपप्राचार्य प्रा. दिलीप माळोरे, वाणिज्य विभागप्रमुख डॉ. साहेबराव मोरे आदी उपस्थित होते. यावेळी रवींद्र मोरे म्हणाले की, आजचा दिवस हा केवळ सेवापूर्तीचा नाही, तर एका यशस्वी कारकिर्दीचा गौरव करण्याचा आहे. ज्यांची आपण आज प्रशंसा करत आहोत, त्यांनी आपल्या कार्यकाळात सचोटी, कर्तव्यनिष्ठा आणि संघभावना यांचे

उत्तम उदाहरण समोर ठेवले. त्यांना उत्तम आरोग्य, आनंदी जीवन आणि यशस्वी पुढील वाटचालीसाठी मनःपूर्वक शुभेच्छा दिल्या. प्रास्ताविक डॉ. सुरेश जाधव यांनी केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. डॉ. एस. के. मोरे यांनी केले. आभार प्रा. भगवान कडलग यांनी मानले. याप्रसंगी प्रा. पी.डी. डोखळे, ज्ञानेश्वर मवाळ, अरूण मोगरे या सेवकांनी मनोगते व्यक्त केली. तसेच सेवापूर्ती सत्कारमूर्तीमध्ये आनंदा पवार, दिलीप डेलें, सौ. सुनीता डेलें यांनी मनोगते व्यक्त केली. यावेळी कार्यक्रमाला शिक्षक, शिक्षकेतर सेवक, सत्कारमूर्ती यांचे नातेवाईक बहुसंख्य उपस्थित होते.

पिंपळगाव बसवंतला माजी विद्यार्थ्यांकडून शाळेला झेरॉक्स मशीन भेट

पिंपळगाव बसवंत । येथील पिंपळगाव हायस्कूलचे 1983 या शैक्षणिक वर्षातील दहावीचे विद्यार्थी व शाळेचे माजी विद्यार्थी आणि यशस्वी उद्योजक शैलेश कावळे यांनी शाळेप्रती बांधिलकी जपताना शाळेला कॅनान कंपनीचे दर्जेदार झेरॉक्स मशीन संप्रेम भेट दिले आहे सोमवारी सकाळी हायस्कूलच्या सभागृहात आयोजित केलेल्या विशेष समारंभात माजी विद्यार्थी व संस्थेच्या संचालक मंडळाच्या उपस्थितीत झेरॉक्स मशीन शाळेला प्रदान करण्यात आले यावेळी निफाड एज्युकेशन सोसायटीच्या अध्यक्षा मंगला जाधव उपाध्यक्ष भास्कर बनकर सचिव अविनाश देशमाने सहसचिव अरुण महाले संचालक सोमनाथ मोरे उद्बळावर निरगुडे बाळासाहेब बनकर रामराव मोरे अरविंद जाधव रमाकांत जाधव बी आर पाटील पंढरीनाथ संधान शिक्षक नेते शिवाजीराव निरगुडे शैलेश कावळे आदी मान्यवर उपस्थित होते दरम्यान पिंपळगाव हायस्कूलचे माजी विद्यार्थी देश पातळीवर विविध ठिकाणी उच्च पदावर काम करत आहे मात्र पिंपळगाव हायस्कूलच्या आठवणी त्यांनी सदैव जपल्या आहेत आपल्या शाळेला आपण काहीतरी देणे लागतो ही भावना विद्यार्थ्यांमध्ये असल्यामुळे प्रत्येक बॅचचे विद्यार्थी शाळेला वस्तुरूपा

पिंपळगाव हायस्कूलच्या सर्वच माजी विद्यार्थ्यांना आपल्या शाळे प्रति प्रेम व आदर आहे शाळेला काही ना काही मदत केली पाहिजे अशी प्रत्येक विद्यार्थ्यांची भावना आहे या भावनेतूनच माजी विद्यार्थी शाळेला मदत करत असतात आज 1983 मधील दहावीच्या विद्यार्थ्यांनी शाळेला अतिशय उपयुक्त असे झेरॉक्स मशीन भेट दिले झेरॉक्स मशीन मिळाल्यामुळे शाळेच्या खर्चात मोठी बचत होणार आहे याशिवाय काम सोपे होईल आणि वेळही वाचणार आहे.

- मंगला जाधव, अध्यक्षा, निफाड तालुका एज्युकेशन सोसायटी

माझे बालपण तसेच पाचवी ते दहावी शिक्षण पिंपळगाव हायस्कूल मध्येच झाले आहे त्यामुळे शाळेबद्दल मला नितांत प्रेम आदर आहे शाळेला भरीव मदत करण्याची माझी खूप दिवसांची इच्छा होती मात्र तशी संधी व वेळ मिळत नव्हती आज झेरॉक्स मशीनच्या माध्यमातून योग आला माझ्या यशस्वी जीवन प्रवासात माझ्या शाळेचे व शिक्षकांचे बहुमोल योगदान असून यापुढेही मी शाळेसाठी निश्चित भरीव मदत करणार आहे.

- शैलेश कावळे, माजी विद्यार्थी व उद्योजक

रोख स्वरूपात मदत करत असतात त्याच भावनेतून 1983 मध्ये दहावीत असलेल्या

विद्यार्थ्यांनी शाळेला झेरॉक्स मशीन देण्याचे निश्चित केले त्यानुसार अर्धी रक्कम 1983

च्या विद्यार्थ्यांनी देऊ केली तर उर्वरित अर्धी रक्कम शैलेश कावळे यांनी अदा करून झेरॉक्स मशीन विशेष समारंभात शाळेकडे सुपूर्द करण्यात आले यावेळी पिंपळगाव हायस्कूलचे नूतन मुख्याध्यापक रामराव बनकर यांच्यासह नवनिर्मुक्त उपमुख्याध्यापक, पर्यवेक्षक यांचा संचालक मंडळाच्या वतीने सत्कार करण्यात आला तर पिंपळगाव हायस्कूलचे मुख्याध्यापक सुभाष जाधव यांनी विंचखेड हायस्कूलला बदली झाल्यामुळे त्यांचा सत्कार करून निरोप देण्यात आला यावेळी कन्या विद्यालयाच्या मुख्याध्यापिका फरजाना शेख ,शिक्षक, शिक्षिका, 1983 चे विद्यार्थी सुनीता मुथा मोहन घोडके राजेंद्र चांदवडकर आरिफ काझी उत्तम खैरान सुभाष गोसावी संजय आकडे सुभाष बनकर किरण मोरे कांतीलाल पटेल बाळासाहेब पवार करोडीमल पारख मुकुंद जाधव विजय साखेडकर अनिल बैरागी डॉ नितीन तांबे देविदास विघाते संजय चव्हाण किरण उगले विजय शेवाळे विजय शिंदे आदिंदिसह शिक्षक वृंद उपस्थित होते याप्रसंगी उपाध्यक्ष भास्करराव बनकर शिक्षक नेते शिवाजीराव निरगुडे रामराव बनकर शैलेश कावळे आदींनी मोहात व्यक्त केले समीर जाधव यांनी सूत्रसंचालन केले व सर्वांचे आभार मानले.

सीमाताई, तुम्ही काहीच करू शकत नाही!

उध्दव ठाकरेचे शिलेदार व संजय राऊत यांचे उजवे हात मानले गेलेले सुधाकर बडगुजर यांची पक्षातून 'हकालपट्टी' झाल्यामुळे उध्दव ठाकरेच्या शिवसेनेला नाशिकमध्ये मोठा धक्का बसला असल्याची चर्चा राजकीय वर्तुळात सुरू आहे. पण ना ठाकरेच्या शिवसेनेला धक्का बसला, ना सुधाकर बडगुजर यांना धक्का बसला. कारण ज्या काही घडामोडी गेल्या काही दिवसांपासून सुरू होत्या, त्यावरून हे सर्व होणारच होते. फरक फक्त एकच झाला की, आज बडगुजर यांच्या नावापुढे 'हकालपट्टी झालेला नेता' असा शब्दप्रयोग प्रसार माध्यमांमध्ये झाला असला, तरी लवकरच त्यांचा भारतीय जनता पक्षात शानदार प्रवेश सोहळा होईल. त्यावेळी नाशिकची सत्ता त्यांच्या हातात गेलेली दिसेल. कारण कोणत्याही अन्य पक्षातील नेत्यांनी भारतीय जनता पक्षात प्रवेश केल्यानंतर त्याचा मागचा इतिहास विचारायचा नसतो, असा भाजपमध्ये सर्वसाधारण नियम झाल्यासारखाच आहे. राज्य मंत्रिमंडळाकडे नजर फिरविली तरी त्याचे उत्तर सहज मिळेल. नाशिक पश्चिमच्या आमदार सीमाताई हिरे यांना बडगुजर आपल्या पक्षात नको आहे. परंतु वरिष्ठांनी एकदा निर्णय घेतला तर आमदार मंडम काय करू शकता? तीच अवस्था नाशिक मध्य मतदारसंघाची आहे. उद्या माजी आमदार व सध्या ठाकरेच्या सेनेतील वसंतभाऊ गीते यांनी देखील भारतीय जनता पक्षात प्रवेश करण्याच्या निर्णय घेतलाच, तर विद्यमान आमदार प्रा. देवयानी फरांदे काहीही करू शकणार नाही. कारण कोणत्याही प्रकारे का होईना सत्ता आपल्याच हातात पाहिजे, त्यासाठी आपला 'ओरिजनल' कार्यकर्ता मुळापासून नष्ट झाला तरी चालेल, अशी पॉलिसी सध्या तरी पक्षात दिसून येत आहे. त्यामुळेच ज्यांच्यावर करोडो रुपयांच्या भ्रष्टाचाराचे आरोप झाले असले तरी त्यांच्या मांडीला मांडी लावून पक्षातील वरिष्ठ जाऊन बसत असतील तर खालचे कार्यकर्ते काय करू शकता? काही ठिकाणी तर बाहेरून आलेल्यांना तालुका व जिल्हा पातळीवर पक्षाची धुरा देखील सांभाळायला दिली आहे. त्यामुळे मूळच्या कार्यकर्त्याला आता सतरंज्या उचलल्याशिवाय दुसरा कोणताही पर्याय शिल्लक राहिलेला दिसत नाही. ठाकरेच्या शिवसेनेत सुधाकर बडगुजर नाराज असल्याची चर्चा होत. त्यामुळे सुधाकर बडगुजर हे ठाकरेच्या शिवसेनेला रामराम करणार असल्याच्या चर्चांना चांगलंच तोंड फुटलं होतं. पक्षसंघटनेत बदल करताना विचारात घेतले नसल्याची नाराजी सुधाकर बडगुजर यांनी बोलून दाखवली होती. पक्ष सोडायचा असल्याने काहीतरी कारण तर त्याला हवे ना! शिवसेनेने बडगुजर यांना काय नाही दिले त्यांना विधानसभेत पाठविण्याचा देखील प्रयोग करून पाहिला. परंतु त्यात त्यांना अपयश आले. पण आता ठाकरेच्या शिवसेनेकडून बडगुजर यांची तडकाफडकी हकालपट्टी करण्यात आली असली, तरी ठाकरेच्या शिवसेनेचे जे काही नुकसान व्हायचे होते ते झालेच व येत्या आठ दिवसात अधिक नुकसान होणार आहे ही देखील वस्तुस्थिती आहे...

ठाकरेच्या शिवसेनेची पत्रकार परिषद सुरू असताना राज्यपातळीवर अनेक मोठ्या घडामोडी सुरू होत्या. जिल्हाप्रमुख डी. जी. सूर्यवंशी यांच्या पत्रकार परिषदेला महानगरप्रमुख विलास शिंदे उपस्थित होते. याच महानगरप्रमुख विलास शिंदे यांच्यासह दहा ते बाराजण नाराज असल्याचा गोंयस्फोट बडगुजर यांनीच केला होता. बडगुजर यांना त्यांच्या मागे लागलेले शुक्लकास्ट संपविण्यासाठी पक्षप्रवेश करायचा आहे हे जग जाहीर आहे. सीमाताई हिरे यांचा संताप साहजिकच आहे. परंतु त्या काहीच करू शकणार नाही हे त्यांच्या लक्षात आलेले नाही. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मध्यप्रदेश मधील सभेत विद्यमान उपमुख्यमंत्री अजितदादा पवार यांनी ७० हजार कोटीचा घोटाळा केला व त्यांची जागा तुंग्गात असल्याचे जाहीर सभेत सांगितले होते. त्यानंतर तीनच दिवसांनी ते राज्याचे उपमुख्यमंत्री झाले. त्यामुळे बडगुजर, विलास शिंदे किंवा अन्य कुणी या बाबी राज्य नेतृत्वाच्या दृष्टिकोनातून अतिशय किरकोळ समजाव्या लागतील. सध्या गिरीश महाजन यांनी नाशिकच्या राजकारणात पूर्णपणे शिरकाव केला असून पक्ष संघटना जवळपास त्यांनी ताब्यात घेतल्यातच जमा आहे. तिथे कोणीही अध्यक्ष होवो अथवा कीतीही उच्च पदावर जावो, पण शेवटची सूत्रे मात्र गिरीश महाजन यांच्याच ताब्यात आहे. गेल्या काही दिवसांपूर्वी म्हणजेच विधानसभा निवडणुकीत भाजपने ज्यांची पक्षातून हकालपट्टी केली, त्यांचाही प्रवेश लवकरच भाजपमध्ये होणार आहे हे सर्वांनाच कळते. बडगुजर भाजपमध्ये गेल्यानंतर निदान भाजपला दोन का होईना नगरसेवक मिळतील ही वस्तुस्थिती आहे. सुधाकर बडगुजर यांनी भेट घेतली होती. त्यामुळे ते भाजपात जाणारच होते. ठाकरेच्या शिवसेनेने फक्त

त्यांना सुखा सुखी जाऊ द्यायचे नाही म्हणून 'हकालपट्टी' हा शिकका त्यांच्या माथी मारला. सध्या विरोधात राहण्यासाठी कोणाचाही मूड नाही. आयुष्यभर विरोधात राहून मिळणार काय ? त्यामुळे अनेक व्यावसायिक राजकारणाऱ्यांनी देखील सत्ताधाऱ्यांच्या वळचणीला राहण्याचा निर्णय घेतलेला दिसतो. नरेंद्र दराडे यांना सलग दोनदा आमदारकी देऊनही त्यांनी ठाकरेंना रामराम केलाच ना! दराडेचे बंधू देखील आमदारच आहे. गिरीश महाजन यांनी नुकतेच जाहीर केले की, येथे आठ दिवसात अनेक पक्षांतरे होणार आहेत. त्यांच्या या वाक्यात दम आहे. खरोखरच अनेक जण पक्ष सोडणार आहे ही वस्तुस्थिती आहे. मग मूळ भाजपच्या कार्यकर्त्यांनी करायचे काय, याची फिकीर गिरीश महाजन कशाला करतील ?

नाशिक हा त्यांचा मतदारसंघ थोडाच आहे ? जामनेर मध्ये कदाचित ते अचूक निगण घेतील. त्यातच मुख्यमंत्र्यांचा पूर्ण आशीर्वाद व हात डोक्यावर असल्यामुळे गिरीश महाजन जे करतील ती पूर्व दिशा आहे हे सत्ताधारी व विरोधकांनाही कळते. त्यामुळेच राजकारणात प्रचंड चलती असलेल्या गिरीश महाजनांच्या शब्दाला आता प्रचंड किंमत आली आहे. हे मूल्य जोपर्यंत आहे, तोपर्यंत अशा अनेक पक्षांतरांची सोहळे होत राहतील व विरोधक दुर्बल होत जातील. सीमा हिरे असतील, देवयानी फरांदे असतील किंवा राहुल ढिकले असतील तिथेही नाशिकचे आमदार आहेत. परंतु पक्षात कोणाला घ्यायचे व कोणाला काढायचे याचा निर्णय या तिघांना कधीही घेता येणार नाही व सरकारच्या विरोधात

आहे. निवडणुकीच्या काळात त्यांनी त्रास सोसला आहे. परंतु आता दाऊद इब्राहिम, सलीम कुता असे विषय सध्या कालबाह्य झाले आहेत. निवडणूक जवळ येतील त्यावेळी कदाचित असे विषय येणान्या सुधाकर बडगुजरची ताकद वरिष्ठांना कळेल. त्यामुळे सीमाताई तुम्हाला आता शांत बसल्याशिवाय कोणताही पर्याय नाही व पुराणातील काव्याप्रमाणे 'तुका म्हणे आता जे जे होईल ते ते निमृटपणे पहा'!

चटपटीत चिप्स भेळ

दो स्तानो, संध्याकाळच्या वेळी काहीतरी चटपटीत खावसं वाटतं. अशावेळी पटकन भेळेचा पर्याय निवडला जातो. भेळ म्हटली की चुरमुरे हवेत. पण तुमच्याकडे बटाटा वेफर्सचे एखादं पाकिट असलं तरी भेळ बनवता येईल. चला तर मग,

पटकन होणारी ही रेसिपी ट्राय करू या.
सामग्री: बटाटा वेफर्स, चिरलेला कांदा, टोमॅटो, हिरव्या मिरच्या, फरसाण, शेव, लिंबाचा रस
कृती: बटाटा वेफर्सचे छोटे तुकडे करा. त्यात कांदा, टोमॅटो आणि हिरव्या

मिरच्या घाला. नीट मिसळून घ्या. मग फरसाण आणि शेव घालून थोडा लिंबाचा रसही घाला. सर्व घटक नीट मिस्र करा. वेफर्स, फरसाणात मीठ असतंच. तुमच्या चवीनुसार मीठ घाला. वरून कोथिंबिरीही घालता येईल. संध्याकाळच्या चहासोबत ही चिप्स भेळ मस्त लागेल. इतकंच नाही तर मित्रमंडळींकडून तुमच्या कल्पकतेचं कौतुकही होईल.

फंडू एसएमएस

धडकने लगे दिल की तारों की दुनिया जब तुम मुस्कुरा दो, संवर जाए हम बेकरारों की दुनिया जब तुम मुस्कुरा दो।

उनकी चाहत में हम कुछ यूँ बंधे हैं। वो साथ भी नहीं, हम अकेले भी नहीं।

खामोश सा शहर और गुप्तगू की आरजू, हम किससे करें बात कोई बोलता ही नहीं।

शाळा सोडून उभारला अडीचथे कोटींचा उद्योग

अजय अजमेरा हे एक मोठे उद्योगपती आहेत. त्यांची कंपनी 'अजमेरा फॅशन' कापड उद्योगात काम करते आणि त्यांची वार्षिक उलाढाल २५० कोटी रुपयांपर्यंत आहे. अजय अजमेरा यांनी स्वतःच्या बळावर इतकं मोठे व्यावसायिक साम्राज्य उभं केलं आहे. त्यांच्याकडे कोणतीही पदवी नव्हती. ते कोणत्याही अनुभवाशिवाय या उद्योगात आले आणि अल्पावधीतच मोठा व्यवसाय उभा केला.

अजय अजमेरा यांचा जन्म राजस्थानमधील एका छोट्या शहरात एका सामान्य कुटुंबात झाला. १९७३ मध्ये जन्मलेल्या अजय यांनी फक्त ११ वर्षांपर्यंत शिक्षण घेतलं. त्यानंतर वाईट आर्थिक परिस्थितीमुळे त्यांनी शिक्षण सोडलं; पण अजयची स्वप्नं मोठी होती. ती पूर्ण करण्यासाठी त्यांनी नवीन कामाच्या संधी शोधायला सुरुवात केली आणि ते गुजरातमधील सुरुत येथे पोहोचले. कोणताही अनुभव नसताना कापड उद्योगात काम करायला सुरुवात केली. सुरुवात भारताचं कापड केंद्रदेखील म्हटलं जातं. अनुभवाभावी, त्यांनी कापड उद्योगात अत्यंत खालच्या स्तरावर काम करण्यास सुरुवात केली.

कापड उद्योगातील बारकावे

अजयने कापडांची वर्गवारी करण्यापासून पुरवठा साखळीतील गुंतगुंत समजून घेण्यापर्यंत प्रत्येक विभागात काम केलं. हळूहळू त्यांना कापड उद्योगाची चांगली समज मिळाली. अजय यांना काहीतरी वेगळं आणि चांगलं करण्याचं होतं. त्यांना लहान उद्योजक आणि महिलांसाठी हा व्यवसाय सोपा करायचा होता. २० वर्षे अजय यांनी कापड उद्योगात विविध पदांवर काम करून अनुभव मिळवला. २०११ पर्यंत, अजय दरमहा २ लाख रुपये कमवू लागले; पण ते त्यावर समाधानी नव्हते. अशा परिस्थितीत अजय यांनी स्वतःचा व्यवसाय सुरू करण्याचा निर्णय घेतला. कमी गुंतवणुकीत संधी

अजय यांना कापड उद्योगातील अनेक उणीवा दूर करायच्या होत्या. २०११ मध्ये त्यांनी कापड उद्योगातील उणीवा भरून काढण्यासाठी 'अजमेरा फॅशन'

नावाचा स्वतःचा कापड व्यवसाय सुरू केला. कमी गुंतवणुकीत व्यवसाय सुरू करण्याची संधी लोकांना मिळावी अशी अजयची इच्छा होती. म्हणून त्यांनी २५,००० रुपयांच्या गुंतवणुकीत व्यवसाय उभारण्याची संधी उपलब्ध करून दिली. अजमेरा फॅशन लोकांना सोर्सिंग, प्रशिक्षण आणि मार्केटिंगबाबत मार्गदर्शन करतं आणि त्यांना व्यवसाय उभारण्यासाठी पाठिंबा देतं.

अचिह्नर

दीर्घकाल स्मरणात राहण्यासाठी..

मुलांसाठी परीक्षेची तयारी करणं हे सर्वात कठीण काम असतं. कमी वेळात इतक्या गोष्टी लक्षात ठेवणं कठीण होतं. या टिप्स वापरून अभ्यास केल्यास परीक्षेत चांगले गुण मिळू शकतात

* नोट्स काढा

कॉलेजमध्ये

शिकवल्या जाणाऱ्या

विषयांच्या नोट्स

बनवा. त्या शेवटी

वाचायला सोप्या

वाटतील. कोणत्याही

विषयाच्या पुस्तकी

भाषेत नोट्स बनवू

नका. शिक्षक बोलतात

तेच वहीत लिहा.

वहीतील रेखाचित्रांद्वारे

गोष्टी लहान स्वरूपात

तयार करा. जेव्हा

तुम्ही परीक्षेत ते पुन्हा

कराल, तेव्हा तुम्हाला

समजण्यास कोणतीही

अडचण येणार नाही.

याशिवाय, विषयांमधील संबंध

समजून घेण्याचा प्रयत्न करा. असे केल्याने

तुम्हाला एकाच वेळी एकच नाही तर अनेक

विषय आठवतील.

* फ्लॅशकार्ड तयार करा

महत्त्वाच्या विषयांचे फ्लॅशकार्ड तयार

करा आणि ते पुस्तकात चिकटवा. यामुळे

परीक्षेदरम्यान गोष्टी लक्षात ठेवण्यात अडचण येणार नाही. शिवाय पुस्तकांमध्ये हायलाईटर वापरा. सराव चाचण्या घ्यायला सुरुवात करा. सराव चाचण्या दिल्याने केलेला अभ्यास लक्षात राहण्यास मदत होईल. वारंवार चाचण्या दिल्याने

स्टडी टिप्स

चांगला सराव होतो. ५ विषय असतील तर दररोज २-३ विषयांच्या चाचण्या घ्या. जुन्या प्रश्नपत्रिका सोडवून तयारी करा. दृश्य साधनांचा वापर केल्यास विषय लक्षात ठेवण्यास मदत होईल. त्यामुळे विषयांबद्दलच्या आकलनाचं मूल्यांकन करण्यातही मदत होईल. विषयांच्या एमसीक्यू प्रश्नांची उत्तरे दिल्यास चांगली रिझिज्ज होईल.

उन्हाळ्यातलं कलर काँबिनेशन

आपला ड्रेसिंग सेन्स केवळ आराम द्यायकच नसावा तर त्यामुळे इतरांना प्रभावितही करता यावं असं प्रत्येकालाच वाटतं. उन्हाळ्यात स्वतःला कूल आणि ताजेतवाने ठेवणं हे फार कठीण नाही. पाच उत्तम रंगारंगी जाणून घेतल्या, तर त्या उन्हाळ्यात कूल आणि स्टायलिश लूक देतील.

पांढरा आणि निळा
उन्हाळ्यात सर्वोत्तम आणि ताजा लूक मिळवायचा असेल तर पांढऱ्या आणि निळ्या रंगाचं काँबिनेशन वापरा. पांढरा शर्ट आणि निळी जीन्स किंवा निळा शर्ट आणि पांढरी पैंट, दोन्हीही लूक ऑफिससाठी योग्य आहेत. हे काँबिनेशन आरामदायी असून तुम्हाला थंड आणि ताजंतवानं ठेवतं.

* पेस्टल पिवळा आणि हिरवा
पेस्टल पिवळ्या आणि हिरव्या रंगाचं काँबिनेशन नवीन ऊर्जा आणि ताजेपणाची भावना देतं. हिरव्या रंगाची पैंट आणि पेस्टल पिवळा शर्ट किंवा पेस्टल पिवळा स्कर्ट आणि हिरव्या रंगाचा टॉप ही दोन्ही काँबिनेशन्स उत्तम आहेत. हे ऑफिसमध्ये सकारात्मक वातावरण निर्माण करते.

* फिकट गुलाबी आणि पांढरा
ऑफिसमध्ये सुंदर लूक हवा असेल तर

फिकट गुलाबी आणि पांढरा रंग हे उत्तम काँबिनेशन असू शकतं. पांढरी पैंट किंवा स्कर्ट फिकट गुलाबी रंगाचा शर्ट किंवा टॉपसह, हे काँबिनेशन खूप सुंदर आणि आकर्षक लूक देतं. हे रंग तुम्हाला कूल आणि ताजंतवानं बनवतात आणि ऑफिसमध्ये एक आकर्षक प्रतिमादेखील निर्माण करतात.

* नेव्ही ब्लू आणि ग्रे
नेव्ही ब्लू आणि ग्रे रंगाचं काँबिनेशन व्यावसायिक आणि स्टायलिश दिसतं. नेव्ही ब्लू टॉपसह राखाडी ट्राउझर्स किंवा राखाडी ब्लू शर्ट हे एक आदर्श काँबिनेशन

फॅशन पॅशन

आहे. हे रंग कूल आणि आरामदायी लूक देतात. उन्हाळ्याच्या हंगामात ते ऑफिससाठी योग्य आहे. हा लूक तुमच्या सहकाऱ्यांनाही तुमच्याकडे आकर्षित करेल.

* ऑलिव्ह ग्रीन आणि बेज रंग

ऑलिव्ह ग्रीन आणि बेज रंगाचं काँबिनेशन एक सोबर आणि स्टायलिश लूक देतं. ऑफिसमध्ये बेज रंगाच्या ट्राउझर्ससह ऑलिव्ह ग्रीन शर्ट किंवा बेज रंगाच्या पैंटसह ऑलिव्ह ग्रीन जॅकेट हे दोन्ही लूक उन्हाळ्यासाठी आदर्श आहेत.

फायदे सायकलिंगचे

मित्रमंडळींसोबत सायकलिंगचा आनंद घेताना खूप धमाल येते. भटकंतीला गेल्यावर आपण सायकलिंग करतो. पण दोस्तानो, नियमित सायकलिंग करायला हवं. याचे अनेक लाभ आहेत. फिटनेसच्या दृष्टीने सायकलिंग कसं उपयुक्त ठरतं याविषयी...

* सायकलिंगमुळे फक्त पायांना व्यायाम मिळतं असं नाही. तर हा एक परिपूर्ण व्यायाम आहे. सायकलिंगमुळे शरीर बळकट होतं. * सायकलिंगमुळे मासिक आरोग्य उत्तम रहातं. ताण कमी होतो. मित्रमंडळींसोबत छान गप्पा मारत सायकलिंग केल्यावर मन प्रफुल्लित होतं. काही बागांमध्ये सायकल ट्रॅक्स असतात. निसर्गाच्या सानिध्यातही खूप छान वाटतं.

* सायकलिंगमुळे झटपट वजन कमी होतं. यामुळे प्रत्येक अंगाचा व्यायाम होत असल्याने अतिरिक्त फॅट्स जाळायला मदत होते.

* सायकलिंग हृदयाच्या आरोग्यासाठी उत्तम मानलं जातं. यामुळे श्वसनाचं तंत्र सुधारतं. आपला स्ट्रॅमिना वाढतो. त्यामुळे दररोज किमान अर्धा तास सायकल चालवायला हवी. ►►

छंदाला व्यावसायिकतेची जोड

बऱ्याच तरुणांना नोकरीऐवजी उद्योग करायचा असतो. काहींना फोटो काढण्याचा छंद असतो. काही गायन, वादनात पुढे असतात. काहींची चित्रकला, शिल्पकला चांगली असते. तुम्ही तुमच्या या छंदांचेच व्यवसायात रुपांतर करू शकता. छंदांच्या माध्यमातून उद्योगाचं गणित जुळवणारी अनेक मंडळी आपल्या आसपास आहेत. छंदांना व्यवसायाचं रूप देण्यासाठी नेमकं काय करायला हवं याविषयी...

* सर्वात आधी तुमच्या छंदांची यादी करा. तुम्ही नेमके कशात कुशल आहात याचा अंदाज घ्या. तुमचा हा

छंद चांगलं उत्पादन किंवा सेवा म्हणून कशाप्रकारे सादर करता येईल याचा विचार करा.

* यादी केल्यानंतर बाजारपेठेबाबत थोडं संशोधन करा. यामुळे तुम्हाला भावी ग्राहक, त्यांच्या आवडीनिवडी याबद्दल कळू शकेल. त्यांच्यापर्यंत कसं पोहोचायचं हे तुम्ही ठरवू शकाल.

वेगळ्या वाटा

* उत्पादन किंवा सेवा बाजारात उतरवण्याआधी आपली कल्पना तपासून घ्या. काही ग्राहकांना उत्पादनाची माहिती द्या. तुमची उत्पादने किंवा सेवा त्यांना वापरायला द्या. त्यांच्याकडून सूचना मागवा. उत्पादनांमध्ये काही सुधारणा करायच्या असतील तर तसा विचार करा. * यानंतर तुमच्या उत्पादनाला किंवा सेवेला नाव द्या. मार्केटिंगचं तंत्र जुळवा. लवकरात लवकर उत्पादन बाजारात आणा.

जागतिक आरोग्य संघटना आणि इतर मोठ्या संस्थांना मोबाईल फोनच्या रेडिएशनमुळे मेंदूला थेट वैज्ञानिक पुरावा अद्याप मिळालेला नाही. त्यामुळे, मोबाईल जवळ ठेवून झोपण्यामुळे रेडिएशनचा धोका नसला, तरी अन्य धोके दुर्लक्षून चालणार नाहीत. सध्या बहुतांश लोक झोपतानादेखील मोबाईल उशाशी ठेवतात; पण ही सवय आरोग्यासाठी घातक ठरू शकते. मोबाईलमधून निघणाऱ्या रेडिएशनचा आपल्या मेंदूवर आणि झोपेच्या गुणवत्तेवर परिणाम होऊ शकतो.

मोबाईल जवळ ठेवून झोपल्याने काय होतं?

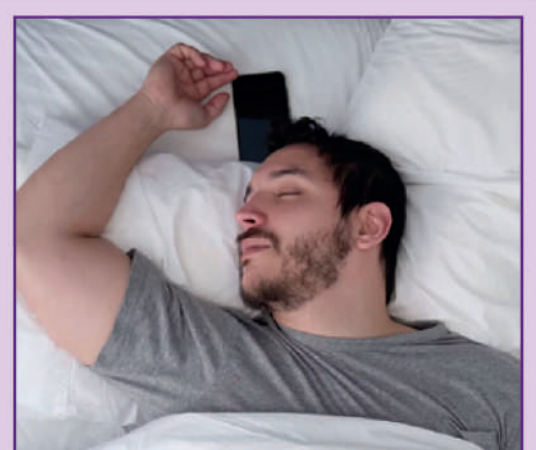
* सतत नोटिफिकेशन्स, वायब्रेशन किंवा लाईटमुळे मेंदू सतत अॅक्टिव्ह राहत असल्याने झोप पूर्ण होत नाही.

* मोबाईल फोनमधून निघणाऱ्या इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक रेडिएशनमुळे मेंदूवर नकारात्मक परिणाम होऊ शकतो.

* झोपण्याआधी मोबाईल स्क्रीनकडे पाहिल्याने 'ब्लू लाइट' डोळ्यांवर ताण आणतो आणि झोपेच्या नैसर्गिक चक्रात अडथळा निर्माण होतो.

* झोपेच्या कमतरतेमुळे चिडचिड, डिप्रेशन, चिंता यासारख्या मानसिक त्रासांची शक्यता वाढते.

* काही घटनांमध्ये मोबाईल गरम होऊन स्फोट झाल्याच्या बातम्या समोर आल्या आहेत. त्यामुळे चार्जिंगवर असलेला मोबाईल उशाशी ठेवणं धोकादायक ठरू शकतं.

उशाखाली मोबाईल ठेवणे धोकादायक

काय काळजी घ्याल?

रेडिएशनचा मोठा बागुलबुवा खरा नसला तरी, शांत आणि सुरक्षित झोपेसाठी काही गोष्टी लक्षात ठेवणं गरजेचं आहे. शक्य असल्यास, रात्री झोपताना मोबाईल तुमच्यापासून थोडा दूर ठेवा. तो उशाखाली किंवा कोणत्याही कापडाखाली, विशेषतः चार्जिंग असताना, अजिबात ठेवू नका. झोपण्यापूर्वी काही वेळ मोबाईल न बघितल्यास शांत झोप लागण्यासही मदत होते. ►►

टेक्नोहेल्थ

